

ELEKTRONİK SÖZLÜK

Elektronik Haberleşme ve Amatör Telsizcilik Ağırlıklı Elektronik Kısaltmalar-Kelimeler-Terimler
Düzenleyen Ramazan KURTÇU - [TA3DP](#) Telif Hakkı © 2026 V.1.05

- * Yayımlama/Telif hakkı sadece <https://www.radyoamatorleri.com/> sitesinindir.
- * Kısmen veya tamamen, kopyalanıp başka sitede veya neşriyat olarak yayımlanamaz.
- * Kaynak gösterilmek veya link verilmek şartıyla yazı konusu ile ilgili alıntı yapılabilir.

1G: Birinci nesil kablosuz (Mobil İletişim Sistemi) telefon teknolojilerinin genel adıdır.

1K: Digital Cinema Initiatives'in (DCI) belirlediği (1024x1) 1024x540p, (552.960 toplam piksel) sinema ekranı çözünürlük standardıdır.

1K Tv: HD'nin dörtte biri, yani 1080p'den dört kat daha az anlamına geldiğinden qHD olarak bilinir. Yatay (960x1) **960 x 540p** dikey piksellik bir ekran olup, 16:9 en boy oranı qHD, Full HD (1080p) karenin tam dörtte biri çözünürlüğüdür. 12K TV, pratikte ise 540p olarak adlandırılır.

2nd generation digital voice TWELP: 2. nesil sayısal ses TWELP.

2-PSK31/BPSK31 > Binary Phase Shift Keying, Bandwidth 62.5 Hz.: İkili Faz Kaydırma Anahtarlama, Band genişliği 62.5 Hz.

2-PSK63/BPSK63 > Binary Phase Shift Keying, Bandwidth 125 Hz.: İkili Faz Kaydırma Anahtarlama, Band genişliği 125 Hz.

2G: İkinci nesil kablosuz (Mobil İletişim Sistemi) telefon teknolojilerinin genel adıdır.

2K: Digital Cinema Initiatives'in (DCI) belirlediği (1024x2) 2048x1080p (16:9 en boy oranı), 2MP, (2.211.840 toplam piksel) sinema ekranı çözünürlük standardıdır.

2K Tv > FHD TV > Full High Definition Tv: Tam Yüksek Çözünürlük'lü TV, monitör veya projektör ekranı. Yatay (960x2) **1920 x 1080p** (540x2) dikey (16:9 en boy oranı), 2MP ekran (nokta ışımaya) çözünürlüğüdür. Toplam 2.073.600 piksele sahip olduğundan **2K TV**, pratikte ise 1080p olarak adlandırılır.

3G: Üçüncü nesil kablosuz (Mobil İletişim Sistemi) telefon teknolojilerinin genel adıdır.

3K Tv > FHD TV > Full High Definition Tv: 3K Yüksek Çözünürlük. (960x3) **2880 x 1620p** dikey, 16:9 en boy oranı, 4.7MP (4.665.600 toplam piksel) LCD monitör veya nadiren TV ekran çözünürlüğüdür.

4-PSK > Quadrature/Quaternary Phase Shift Keying: Dörtlü Faz Kaydırma Anahtarlama

4-PSK31/QPSK31 > Quadrature/Quaternary Phase Shift Keying, Bandwidth 62.5 Hz.: Dörtlü Faz Kaydırma Anahtarlama, band genişliği 62.5 Hz.

4-PSK63/QPSK63 > Quadrature/Quaternary Phase Shift Keying, Bandwidth 125 Hz.: Dörtlü Faz Kaydırma Anahtarlama, band genişliği 125 Hz.

4G: Hızlı ses ve veri iletimi için IP çözümlerini ön planda tutan dördüncü nesil bağlantı ve telefon teknolojisidir.

4K: Digital Cinema Initiatives'in (DCI) belirlediği (1024x4) 4096x2160p, 8.8MP (8.847.360p) sinema ekranı çözünürlük standardıdır.

4K Tv > UHD TV > Ultra High Definition Tv: 4K Ultra Yüksek Çözünürlüklü Tv. Yatay (960x4) **3840 x 2160p** (540x4) dikey, 16:9 en boy oranı, 8MP (8.294.400p) ekran (nokta ışımaya) çözünürlüğe sahip TV, monitör veya projektöre denir. **4K TV**, pratikte ise 2160p olarak da adlandırılır ve günümüzün revaçta film, dizi film, belgesel vb. çözünürlüğüdür.

4.5G: Daha hızlı ses ve yüksek veri mobil internet hızı, daha fazla veri kapasitesi ve düşük gecikme süresi sunan dördüncü nesil bağlantı ve telefon teknolojisidir.

5G: Beşinci nesil kablosuz ağların ses ve veri hızını ve yanıt verebilirliğini 20 Gb/sn, gerçek zamanlı geri bildirim gerektiren kullanımlar için 1 ms artırmak için tasarlanmış en son hücreli teknoloji yenilenmesidir.

5K: Digital Cinema Initiatives'in (DCI) belirlediği 1024 yatay piksel taban esas alınarak (1024x5) **5120x2880p, 14.7MP** (14.745.600p) monitör ekran çözünürlüğüdür. Apple, Dell, LG, MSI, Philips, Viewsonic ve diğer bazı markalar 5K monitör veya bilgisayar monitörü üretmişlerdir.

8K: Digital Cinema Initiatives'in (DCI) belirlediği (1024x8) 8192x4320p (16:9 en boy oranı), 35MP (35.389.440p) sinema ekranı çözünürlük standardıdır.

8K Tv > UHDTV 8K > 8K Ultra High Definition Tv: 8K Ultra Yüksek Çözünürlüklü Tv. Son teknolojik özellikleriyle birlikte (960x8) **7680 x 4320p** (540x8) dikey, 16:9 en boy oranı, 33MP (33.177.600p) TV ekran veya monitör çözünürlüğüdür. 8K TV fiyatları 25.000 TL ile 100.000 TL arasındadır. **8K TV**, pratikte 4320p, bazı sitelerde **SHD (Super High Definition)** olarak da adlandırılır.

8PSK > 8 (Eight) Phase Shift Keying: 8 Faz Kaydırmalı Anahtarlama. Faz modülasyonu, taşıyıcı dalganın fazının, her faz değişiminde sayısal bilgi bitlerini kodlayacak şekilde modüle edildiği bir frekans modülasyonu sürümüdür.

8PSK125 > 8 Phase Shift Keying, Bandwidth 125 Hertz: Sekiz Faz Kaydırmalı Anahtarlama, band genişliği 125 Hertz.

8PSK250 > 8 Phase Shift Keying, Bandwidth 250 Hertz: Sekiz Faz Kaydırmalı Anahtarlama, band genişliği 250 Hertz.

8PSK500: 8 Phase Shift Keying, Bandwidth 500 Hertz: Sekiz Faz Kaydırmalı Anahtarlama, band genişliği 500 Hertz.

8PSK1000: 8 Phase Shift Keying, Bandwidth 1 kHz: Sekiz Faz Kaydırmalı Anahtarlama, band genişliği 1 kHz.

51: Good DX: Amatör telsizcilikte diğer ülke/kıta amatör istasyonları çalışma/muhabere yapılmasını dilemek.

55: Many QSO: Amatör telsizcilikte çok amatör istasları ile çalışma/muhabere yapılmasını dilemek, temenni etmek.

73: Friendly, The Best: Amatör telsizcilikte arkadaşça, dostça demek ya da en iyi dilekler, saygı ve selamlar göndermek.

88: Kisses: Sevliler, öpücükler. Bayan amatör telsizcilere veya çok samimi olunan amatör telsizcilerin birbirlerine gönderdikleri sevgi ifadesidir.

98: Good journey: Amatör telsizcilikte kara veya deniz aracı istasyonlarına hayırlı yolculuklar dilemek. (TA3DP)

99: Leave the QRG: Frekstan çık. Amatör telsizcilikte muhabere (QSO) yapılan frekstan dir bir istasyonun frekstan çıkması için kullanılır. İki defa vurgulanarak tekrar edilmesi "defol" anlamını taşır.

105: Good health: Amatör telsizcilikte sağlık ve sağlıklı yaşam dilemek.

A

A/D > Analog/Dijital (enilog dicıdıl): Analog / Sayısal

A/D Converter: Analog/Dijital Converter: Analog/Sayısal Dönüştürücü.

A/G > Air to ground: Hava'dan yere.

A1A > Amplitude Modulation (AM), double sideband, full carrier, Digital, on-off or quantized, Aural telegraphy for people (Morse code): Genlik modülasyonlu, çift kenar band, tam tayıcı, Sayısal bilgi ihtiva eden tek kanallı, açık - kapalı şeklinde çalışan, İnsan kulağıyla duyulabilen/alınabilen telgraf yayını. A1A Full Emissions Designator: 100HA1A.

A2A > AM (Amplitude Modulation), double sideband, full carrier, Digital, with modulation, Aural telegraphy, for people (Morse code): Genlik modülasyonlu çift kenar band, tam tayıcı, Sayısal modülasyonlu, İşitsel telgraf, insanlar için (Mors kodu): Tam emisyon tanımlaması: 2K10A2A.

A3E > AM, double sideband, full carrier, single analog channel, telephony, voice, sound broadcasting: Genlik modülasyonlu, çift yan/kenar band, tam taşıyıcılı, Analog bilgi ihtiva eden tek kanallı, Telefon, ses ve müzik yayını.

Tam Emisyon Tasarımları: Ses/Voice: 4K00A3E, 5K00A3E.

Ses-müzik yayını/ Broadcasting: 6K00A3EJN, 8K00A3EGN, 9K00A3EGN, 20K0A3EG.

20K0A3E: 522KHz - 1.705MHz, 1.1kW – 5.6kW - 10.8 Kw Ticari orta dalga AM mono radyo yayını.

A8E > AM, double sideband, Two or more analog channels, Telephony, voice, sound broadcasting: Genlik modülasyonlu, çift yan bant, İki veya daha fazla analog kanal, Telefon, ses,

ses-müzik yayını.

Tescil edilmemiş, ancak tanımlanmış stereo emisyon dizaynı: 20K0A8EH.

AAC > Advanced Audio Coding: Gelişmiş Ses Kodlama.

Bell, Fraunhofer, Dolby, Sony, Nokia, LG Electronics, NEC, NTT Docomo, Panasonic şirketleri tarafından geliştirilen 2.0 veya 5.1 kanallı kayıplı sayısal ses sıkıştırılarak kodlanması (codec) ve çözülmesi/açılması (decoder) için bir standarttır. Dosya uzantısı: .m4a, .mp4, .3gp

AAC formatı nadiren 2 kanal, genelde sol ön, sağ ön, orta, sol arka, sağ arka ve düşük frekans (subwoofer için) olmak üzere 5.1 ses kanalı içerir.

AAC'nin; AAC-LC, HE-AAC (AAC Plus), MPEG-4 HE-AAC v2, xHE-AAC, MPEG-D DRC, MPEG-4 AAC Scalable, MPEG-4 AAC-LD, MPEG-4 ER AAC-ELD, AAC-ELD v2 ürünlerinin elektronik cihazlarda kullanımı patent lisansı kapsamındadır.

AC > Alternative Current (*altınerdiv kurunt*): Alternatif akım.

AC/DC Power Supply: AC/DC Güç Kaynağı. Amatör telsizcilerin el/seyyar, mobil/ taşınabilir veya içerisinde 13.8V DC güç kaynağı olmayan masa telsiz cihazları ile bazı RF Doğrusal Güç Amplifikatörü (Linear Power Amplifier) ihtiyacı olan doğru akım elektrik enerjisini sağlamak için, analog ya da anahtarlama (switching) elektronik şema uygulamasıyla yapılmış, Türkiye ve Avrupada 230V AC'yi (dalgalı elektrik akımını), 13.8V DC'ye (doğru elektrik akıma) çeviren elektrik/elektronik cihazdır.

Her amatör telsizcinin, istasyonu için elzem olan, yapımını ve kullanılmasını bilmesi gereken ANTEN, BALUN ve AC/DC Güç Kaynağı (Güç Adptörü) üçlemesinden birisidir.

AC3 > Audio Coding 3: Ses Kodlama 3: Dolby Laboratories tarafından 1987 yılında DVD'lerde, Blu-ray oynatıcılarda dolayısıyla ev sinema ve HDTV programlama sistemlerinde kullanılmak üzere ses, müzik sıkıştırma, kodlama ve çözülme/açma/okuma (codec) işlemi için oluşturulmuştur.

AC3 formatı nadiren 2 kanal, genelde sol ön, sağ ön, orta, sol arka, sağ arka ve düşük frekans (subwoofer için) olmak üzere 5.1 ses kanalı içerir.

AC3 codec'in patent süresi 20 Mart 2017'de sona ermiştir. Tüketici elektroniği üretici şirketleri tarafından elektronik cihazlarda ücretsiz olarak kullanılabilir, ancak tazminat konuları düşünülerek kullanılmamaktadır. AC3 codec'lerini Dolby, "Dolby D" 5.1 kanal olarak işlemektedir.

ACARS > Aircraft Communications Addressing and Reporting System: Uçak Haberleşmesi Adresleme ve Raporlama Sistemi.

ACC > Area Control Center: Alan kontrol merkezi. Hava trafik kontrolörlerinin, yüksek irtifadaki uçaklarla veya bilgi, izin ve talimatlar vermesi ve ayrıca küçük havaalanlarına ATC hizmetleri sağlanması kapsamındaki hava kontrol haberleşmesidir.

AIC > Aeronautical Information Circulars: Havacılık Bilgi Yayınları.

AIM > Aeronautical information management: Havacılık Bilgi Yönetimi.

AIP > Aeronautical Information Publication: Havacılık Bilgi Yayını.

AIS > Aeronautical Information Service: Havacılık Bilgi Servisi.

APP > Aircraft Approaches: Uçak Yaklaşımları. Belirli bir hava sahasında hava meydanına yaklaşmayı kontrol eder.

ACDS > Automatically Controlled Digital Stations: Otomatik Kontrollü Sayısal İstasyonlar

ACM > Adaptive Coding and Modulation: Uyarlanabilir Kodlama ve Modülasyon.

ACMA > Australian Communications and Media Authority: Avustralya İletişim ve Medya Kurumu.

Active Antenna (*Aktif Anteni*): Fiziki olarak küçük boyda ancak içindeki RF kuvvetlendirici sayesinde yüksek alışı hassasiyetli olan alıcı anten.

Active Filter (*Aktif Filter*): Filtre görevini, içindeki elektronik devre ile gerçekleştiren süzgeç.

ADA > Audio Distribution Amplifier: Ses dağıtım kuvvetlendiricisi.

ADC > Analog to Digital Converter: Analog'tan Sayısal'a Dönüştürücü.

ADL > AMS Data Link > Aeronautical Mobile Service Data Link: Havacılık Mobil Servisi/Hizmet Veri Bağlantısı

ADSL > Asymmetric Digital Subscriber Line (*Eysimetrik Dicitil Sabskraybur Layn*): Simetrik (eşdeğerli) olmayan dijital abone hattı.

ADT > Airborne Data Terminal: Havadan Veri Terminali.

Aerial (*airil*) : Havai, havaya ilişkin. Anten, telsiz anteni.

AFC > Automatic Frequency Control: Otomatik frekans kontrolü. Alıcıyı seçilen frekansa kenetleyen ve istasyonun zamanla kaymasını önleyen kontrol sistemi ve devresi.

AFT > Automatic Fine Tuning: Otomatik ince ayar.

AFS > Automatic Frequency Checking & Switching: Otomatik Frekans Kontrolü ve Anahtarlama

AFSK Audio Frequency-Shift Keying: Ses Frekansı Kaydırma Anahtarlama.

AFSK > Automatic Frequency Shift Keying: Otomatik Frekans Kaydırma Anahtarlama

AGC > Automatic Gain Control: Otomatik Kazanç Kontrolü/Ayarı.

AIDS > Aircraft Integrated Data System: Uçaklar Entegre/Birleşik Veri Sistemi.

AIFF > Audio Interchange File Format: Kişisel bilgisayarlar ve elektronik cihazlar için ses verilerini depolamak için kullanılan sıkıştırmasız ve kayıpsız bir ses dosya formatı standardıdır. Dosya uzantısı: .aiff, .aif, .aifc

AIP > Advanced Intercept Point: Gelişmiş Kesme Noktası. İntermodülasyonun neden olduğu paraziti ortadan kaldırmaya ve ses bozulmasını azaltmaya yardımcı olan devre ve işlevi. Ancak alıcının RF kazancı da azalır.

ALAC > Apple Lossless Audio Codec: Apple tarafından sayısal ses, müzik depolama ortamı ve referans çözücü (codec) uygulamasıdır. Kayıpsız sıkıştırma ve açma için geliştirilmiştir. 2004 yılında tescilli iken, 2011 sonlarında Apple ALAC'ı açık kaynak ve telif ücretsiz olarak kullanıma sunmuştur. Dosya uzantısı: .m4a, .caf

ALC > Automatic Level Kontrol: Otomatik seviye kontrolü.

ALE > Automatic Link Establishment (*ademadik link establışment*): Otomatik Bağlantı Kurma. ALE, ABD ordusu tarafından geliştirilen ve çoğunlukla telsizler arasında otomatik bir sinyalizasyon sistemi olarak kullanılan bir protokoldür.

AM > Amplitude Modulation (*emlituyd macleyşin*): Genlik modülasyonu. Birçok analog ve sayısal modülasyonun ya da emisyonun ana/temel modülasyonudur.

Taşıyıcı sinyal genliğinin bilgi sinyaline bağlı değiştirilmesine genlik modülasyonu denir. (Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi)

Taşıyıcı bir dalgayı, modülasyon bilgisine uygun olarak, genliğinde değişikliğe sebep olacak şekilde modüle etme usulüdür. (S.S.)

AM Emisyon Dizaynları/Tanımlamaları: A1A, A2A, A3E, A8E, B8E, B9W, C3F, D8E, J1D, J2A, J2B, J2C, J2D, J2E, J3C, J3E, J7B, J8E, J9W, H3E, H9W, R3E.

AMC > Automatic Modulation Classification: Otomatik Modülasyon Sınıflama. Elektronik haberleşme sistemlerinde, istasyon anteninin sinyali algılaması ile demodülasyon blok diyagramına gelmesi arasındaki süreçtir.

AMS > Aeronautical Mobile Service: Havacılık Mobil (Portatif, mobil) Servisi.

AMS > Automatic Music Sensor (*adımedik müzik sersör*): Otomatik müzik algılayıcı.

AMSAT > Radio Amateur Satellite Corporation: Amatör Radyo Uydu Grubu/Derneği. AMSAT, dünya çapında bir Amatör Radyo Operatörleri grubudur.

AMSAT-DL: Almanya AMSAT grubu.

AMSAT-NA: Kuzey Amerika AMSAT grubu/grupları.

AMSAT-UK: Büyük Britanya (İngiltere) AMSAT grubu.

AMTOR > Amateur Teleprinting Over Radio (*emiçur teleprinting ovır reydiyo*): Radyo Üzerinden Amatör Teleprinting.

AMU > Antenna Matching Unit: Anten Eşleştirme Ünitesi

APC > Adaptive Power Control: Uyarlanabilir Güç Kontrolü, bir radyo vericisinin iletim gücünü otomatik olarak en aza indiren bir özelliğidir. Güç, yalnızca belirli kalitede bir bağlantı elde etmeye yetecek şekilde en aza indirilir.

APE: Monkey's Audio kayıpsız ses, müzik ve veri sıkıştırma ve açma (codec) için formattır. Dosya uzantısı: .ape

APRS > Automatic Packet Reporting System: Otomatik Paket Raporlama Sistemi
APSK > Amplitude and Phase Shift Keying: Genlik ve Faz Kaydırma Anahtarlama
ARQ > Automatic Repeat ReQuest: Otomatik Tekrar/Yenileme İsteği.
ATSC > Advanced Television Systems Committee: Gelişmiş Televizyon Sistemleri Komitesi

ATT > Attenuator (*etenuedir*): Zayıflatıcı. Sinyali zayıflatan pasif eleman.

ATU > Antenna Tuning Unit: Anten Ayarlama Birimi

AVG > American Wire Gauge: Amerikan Tel Ölçüsü. 1857'den beri Kuzey Amerika'da, yuvarlak, katı, demir dışı, elektrik ileten tel çapları için kullanılan, logaritmik kademeli standart tel ölçü sistemidir.

Tel Çapı AWG=cm örnekleri: 23AWG = 0,057330 cm, 24 AWG=0,051054 cm, 26 AWG=0,040386 cm, 28 AWG=0,032004 cm.

Alıcı Anten: Bulunduğu ortamda yayılan elektromanyetik dalgaları toplayarak bunları iletişim hattı (transmisyon line) içerisine aktaran alet veya aparata denir.

Alıcı-Verici>Telsiz>Transceiver (*Trensivir*): Anten ve iletim hattıyla elektromanyetik dalgaları alarak bu dalgalara yüklenmiş olan ses, görüntü, resim vb. bilgileri hopperlör, ekran vb.den veren ve tersini yapan alıcı verici (Radio, telsiz.) cihaza denir.

Alıcı: Receiver (*risivir*): Elektromanyetik dalgaları alarak bu dalgalara yüklenmiş olan bilgiyi (ses, görüntü, resim vb.) ilk haliyle hopperlör, ekran vb.den veren elektronik cihaza denir.

Amatör: Amateur (*fr: emitö*)(*ing: emiçur*): (T.D.K. *sıfat Fransızca amateur*) Bir işi para kazanmak için değil, yalnız zevki için yapan (kimse), özengen, özenci, profesyonel karşıtı.

(TA3DP) Bir işi, bir uğraşı kendi isteği, zevki ile üst seviyede bilgi ve beceriyle, maddi çıkar gütmeksizin, kültür ve saygıyla paylaşmak ve yaymak amacıyla yapan kişiye amatör denir.

Amatör Telsizci: Hiçbir maddi menfaat gözetmeden, uluslararası ve ulusal düzenlemeler, normlar paralelinde, sadece şahsi heves ve gayreti ile telsiz haberleşmesi ve tekniği alanında her türlü aktiviteyi bilgili ve becerili olarak, kibar, saygılı, sözüne sadık ve güvenilir, paylaşımcı, atılcı, insancıl ileri görüşlü, AR-GE çalışmaları yapan kişiye AMATÖR TELSİZCİ denir.

Amatör Telsizcilik: Birleşmiş Milletler (UN), Ekonomik ve Sosyal Konsey (ECOSOC) - Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) tarafından belirlenen, Uluslararası Radyo Amatörleri Birliği'nce (IARU) koordine edilen, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından Yönetmelikle belirlenen frekans bandlarında ve emisyon türlerinde, izin verilen çıkış gücünde, belgeli olarak gerçek ve tüzel kişilerin, kurdukları telsiz istasyonları ile ticari olmayan, eğitim, bilgi paylaşımı, sosyalleşme, yarışma ve acil durum amacıyla yaptıkları elektronik haberleşmeye denir.

Ampère (*amper*) : (T.D.K. *isim, fizik Fransızca*) Elektrik akımında şiddet birimi.

Amplifier (*emlifayır*): Kuvvetlendirici. Genel olarak bir sinyalin (Ses, müzik, görüntü, RF vb.) güçlendirilmesi için kullanılan elektronik cihaz.

Amplitude (*empaytud*) : Genlik, genişlik. Bir dalganın orta çizgisi ile tepe noktası veya dip noktası arasındaki açıklık.

Amplitude Modulation (*emlaytud modyuleyşın*) >**AM:** Genlik modülasyonu.

Analog Voice-Audio Broadcast Emissions > Analog ses-müzik yayını emisyonları: A3E, A8E, B8E, D8E, F3E, F8E, H3E, G3E, J3E, J7B, J8E, P3E, R3E.

Anisotropic (*anizotropik*) : (S.S.) **1.** Anizotropik. **2.** Anizotrop, eşyönsüz.

(TA3DP) İzotropik veya eşyönlü olmayan. Örneğin anizotropik ışığa, şiddeti her yönde aynı olmayan ışımadır.

Anizotropi: (Sourtimes) Farklı yönlerde farklı özelliklere sahip olma durumudur.

Anten: (T.D.K. *isim Fransızca antenne*) Duyarga. Vericiden boşluğa gönderilen elektromanyetik dalgaları toplayarak alıcıya ileten veya elektromanyetik dalgalar gönderen, çeşitli biçimlerdeki iletken veya iletkenler bütünü aygıt.

(T.K. ECM Yönt.) Bir sistemden aldığı sinyali, ortama elektromanyetik dalga şeklinde yayan ve ortamdaki elektromanyetik dalgaları alıp; sisteme aktarmaya yarayan elemanı ifade eder.

(TA3DP) Bulunduğu ortamda yayılan elektromanyetik dalgaları toplayarak balun aracılığı ile iletim hattı (transmission line) içerisine yayılmasını ve alıcı cihaza ulaşmasını, vericiden çıkan, iletim hattı ve balun aracılığı ile gelen elektromanyetik dalgaları bulunduğu ortama yayan telsiz

istasyonunun en önemli alet veya aparatına denir.

Antenna (*ing.entena*)(*alm.-it.antenna*)-**Antenne** (*fr.anten*): Anten, duyurga. Her amatör telsizcinin, istasyonu için elzem olan, yapımını ve kullanılmasını bilmesi gereken ANTEN, BALUN ve AC/DC Güç Kaynağı üçlemesinden birisidir.

Antenna Efficiency (*entena affeşinsy*): Anten verimi, anten verimliliği. Gelen elektromanyetik enerjinin anten tarafından toplanan kısmının yüzde olarak miktarı.

Antenna Illuminator (*entena iliminidir*): Anten aydınlatıcısı. Elektromagnetik enerjiyi yansıtıcı anten çanağına gönderen veya toplayan eleman. (Feedhorn)

Anten yükseltici: (T.D.K. *isim*) Anten ile alıcı arasında yer alarak elektromanyetik dalgaların genliğini yükselten araç.

Aperture (*âpıçır*): Apertür: Anten açıklığı. Parabolik antenin elektromagnetik enerjiyi toplayan kısmı.

Around (*eraund*): Etrafında, civarda, civarında, dört bir yanına/yanında, çevrede, çevresine, çevresinde, her yanına, her yanında.

Aspect Ratio (*âspek reyşiyö*): Televizyon ekranının eninin boyuna oranı. Bu oran normal TV sisteminde ($4/3 = 1.333$) yüksek çözünürlüğü olan (High Definition) TV sistemlerinde ise ($16/9 = 1.777$) dir.

Audio Distortion (*adio distorşın*): Ses bozulması. Çeşitli nedenlerle cihaz hoparlöründen çıkan sesin bozulması.

Audio Subcarrier (*adiyo sabkeriyır*): Ses Alt Taşıyıcısı. Birleşik TV işareti içinde sesin modüle edildiği taşıyıcı TV yayınlarında bu taşıyıcı frekansı 4.5, 5, 5.5 ve 6 MHz'dir.(Kullanılan Sisteme bağlı olarak değişir.) Uydu yayınlarında ise bu taşıyıcı 5 ila 9 MHz arasındadır.

Australian MHFCS > Australian Modernized High Frequency Communications System: Avustralya Modernize Yüksek Frekanslı İletişim Sistemi.

Automatic Link Establishment (*adimedik link establışment*) > **ALE**: Otomatik Bağlantı Kurma. ALE ABD ordusu tarafından geliştirilen ve çoğunlukla telsizler arasında otomatik bir sinyalizasyon sistemi olarak kullanılan bir protokoldür.

B

B8E: AM, independent sidebands, Two or more analog channels, Telephony, voice, sound broadcasting: Genlik modülasyonu, bağımsız yan bantlar, İki veya daha fazla analog kanal, Telefon, ses, ses-müzik yayını.

Emission designator: 6K00B8E, 8K00B8E.

B9W: AM, independent sidebands, Composite, one or more digital channel, one or more analog, Other combinations of information types: Genlik modülasyonu, bağımsız yan bantlar, Kompozit, bir veya daha fazla dijital kanal, bir veya daha fazla analog, Diğer bilgi türü kombinasyonları.

Emisyon tanımlaması: 6K00B9W, 9K00B9W, 12K0B9W. (USA, Australian; MHFCS, RAN.) Yayıncılık veya Denizcilik Mobil Hizmetleri için ITU tarafından gelecekteki konferanslarda belirlenir.

BALUN (*belın*) [(Balanced to Unbalanced (*Belınsıd tu anbelınsıd*))]: Dengeliden Dengesize, Dengesizden Dengeliye. Empedans uyumlayıcı, frekans dengeleyici ve aktarıcı pasif RF devre elemanı. Her amatör telsizcinin, istasyonu için elzem olan, yapımını ve kullanılmasını bilmesi gereken ANTEN, BALUN ve AC/DC Güç Kaynağı üçlemesinden birisidir.

Anten çıkışı dengesiz (unbalanced) veya şasesi topraklanan telsiz cihazından gönderme yapıldığında, 50 ohm luk eş eksenli iletim hattından (Coaxial Cable) gelen dengesiz RF'ı dengeliye (artı ve eksi'ye) dönüştürüp empedans uyumu sağlayarak antene aktaran, dinlemede ise antendeki dengeli sinyali dengesize dönüştüren empedans uyumu sağlayarak iletim hattına aktaran pasif devre elemanına BALUN (*belın*) denir.

Frekansına göre imal edilmiş çember (toroid) veya silindir şeklinde nüve etrafına elektronik şema özelliğine göre bobine benzer çeşitli sarımlardan oluşan bir aparatır.

Çalışma şekline göre, dengeli (balanced) çıkışlı TX için akım ve dengesiz çıkışlı TX için anten empedansına uygun gerilim balun'u kullanmak gereklidir. Özellikle kapalı devre loop, mono ve çok

bandda çalışan katlanmış dipol (loop, mono/broadband folded dipole antenna etc.) antenler vb. için uygun dizayn ve ölçülerde balun kullanılması zorunludur.

Bulun RF dayanıklılık gücü, sarım tel kesitlerine ve nüve'ye göre değişmektedir.

Anten empedans uyumuna göre balun çeşitleri: 1:1, 1:2, 1:3, 1:4, 1:5, 1:6, 1:9, 1:10, 1:49, 1:50, 1:64.

BBS > Bulletin Board System: Mesaj/Bildiri Panosu Sistemi

BCI > Brain-Computer Interface: Beyin/Zihin Bilgisayar Arayüzü.

BGA > Ball Grid Array (bal grid errey): Bilyalı Izgara Dizi Paketleme (Entegre kılıfı)

BGAP > Ball Grid Array Packaging (bal grid errey pâkecin): Bilyalı Izgara Dizisi Paketleme (Entegre kılıfı).

BMS > Battery Management System: Batarya/Akü Yönetim Sistemi. Bataryaların şarj ve deşarj süreçlerini kontrol ederek bataryanın ömrünü uzatan sisteme denir.

BNC Connector (Bayonet Nut Coupling / Bayonet Neill-Concelman): BNC Konnektör. 90 derece çevrilerek çekilmek suretiyle çıkarılıp takılan ve 1GHz'e kadar yüksek frekanslarda kullanılabilen, daha çok video bağlantıları için kullanılan bağlantı elemanı.

Bit per second (saniyedeki bit sayısı). (Bits-Per-Second) 2 bağlantı noktası arasında verinin ne kadar hızlı transfer edildiğinin gösterir. Örneğin bir 28.800 Bps modem saniyede 28.800 bit transfer edebilir.

bps > bit per second (saniyedeki bit sayısı): 2 bağlantı noktası arasındaki veri hızını ölçmek için kullanılan en küçük hız birimidir. Kbps (1000 bps), Mbps (1000 Kbps) ve Gbps (1000 Mbps) saniyedeki veri trafsferi birimleridir.

BPSK > Binary Phase Shift Keying: İkili Faz Kaydırma Anahtarlama.

BPSK31/2-PSK31 > Binary Phase Shift Keying, Bandwidth 62.5 Hz.: İkili Faz Kaydırma Anahtarlama, Band genişliği 62.5 Hz.

BPSK63/2-PSK63 > Binary Phase Shift Keying, Bandwidth 125 Hz.: İkili Faz Kaydırma Anahtarlama, Band genişliği 125 Hz.

BRAMSAT: Brezilya AMSAT grubu.

BTK: Bilgi Teknolojileri İletişim Kurumu.

Balance (belins): Denge, muvazene, düzen.

Balanced (belinsid): Dengeli (muvazeneli), düzenli, birbirine uyan (mütevazin).

Ball Grid Array (bal grid errey) > BGA: Bilyalı Izgara Dizi Paketleme (Entegre kılıfı)

Ball Grid Array Packaging (bal grid errey pâkecin) > BGAP: Bilyalı Izgara Dizisi Paketleme (Entegre kılıfı).

Band (bend): Belli bir frekans aralığı.

Band I: 47 - 68 MHz MHz arasını kapsayan TV yayın bandı. 3 (2-4) kanal.

Band II: 88 - 108 MHz arasını kapsayan FM radyo müzik yayın bandı. (F8E, F9E)

Band III: 174 - 230 MHz arasını kapsayan TV yayın bandı. 8 (5-12) kanal.

Band IV: 470-598 veya 470-790 MHz arasını kapsayan TV yayın bandı. 17 (21-37) kanal.

Band V: 598 - 694 veya 606 - 863 MHz arasını kapsayan TV yayın bandı. 32 (38-69) kanal.

Bandpass Filter (bendpas filtür): Band Geçiren Süzgeç. Sadece belli bir frekans bölgesini geçiren, onun altında ve üstündeki frekansları zayıflatan süzgeç devresi.

Bandwidth (bendvidt): Band Genişliği. Kullanılan sistem veya cihazın çalıştığı frekans bölgesinin genişliği (Örneğin UHF Sisteminde iki kanal arasında 8 MHz'lik bir genişlik söz konusudur.)

Base Station (beyz steysin): Merkez istasyon, ana istasyon, sabit istasyon.

Beamwidth (bimvidt): Işın/hüzme Genişliği. Bir antenin görüş açısı. Yayın veya alış gücünün yarıya veya -3 dB düştüğü noktalar arasındaki açı.

Blok Diyagram: Elektronik cihazlarda belirli bir işi yapan bölümün elektronik şemasıdır.

Bobbin (bobin): İçinden elektrik akımı geçebilen yalıtılmış tel ile bu telin, makara tiresi gibi sarılı bulunduğu silindirden (nüve'den) oluşan elektronik bileşen veya aparat.

Booster (buistr): Güçlendirici, yükseltici. TV sinyallerini güçlendirerek görüntünün ve sesin daha kaliteli alınabilmesini sağlayan cihaz.

Bright (brayt): Parlak.

Brightness Adjustment (*braytnis ecastmint*): Parlaklık ayarı.

Broadband (*bradbend*): Geniş band, geniş frekans bandı.

Broadband Antenna (*bradbend entena*): Geniş band anten. Telsiz haberleşmesinde geniş bandda çalışan (dinleme ve gönderme yapan) antene denir.

Broadband Folded Dipole Antenna: (*bardbend fouldet daypil entena*) Geniş Band Katlanmış Dipol Anten. Geniş frekanslarda (bandlarda) ortasındaki yük direnciyle çalışan katlanmış dipol anten.

Broadcast/Broadcasting (*Bradkest/Bradkesting*): Ses, müzik, video-ses müzik, resim içeriğinin elektromanyetik dalgalar aracılığı veya elektronik cihazlar yoluyla dinleyen, seyreden izleyiciye para ve maddi çıkar amaçlı olarak iletilmesi işlemidir.

Built-in mic (*Bultin mayk*): Dahili mikrofon.

C

C-DOT > Centre for Development of Telematics: Telematik/İzleksel Geliştirme Merkezi

C/N > Carrier-to-Noise Ratio: Taşıyıcı gücünün gürültü gücüne oranı.

C-Band: 3.7-4.5 GHz arasını kapsayan uydu yayın frekans bölgesi.

C3F: AM, vestigial sideband (commonly analog TV), Single analog channel, Video, television: Genlik Modülasyonu, artakalan yan bant (genel olarak analog TV), Tekli analog kanal, Video, televizyon. (Emisyon Tanımlaması: 5M75C3F NTSC Video, 250K0F3E işitsel taşıyıcı ile.)

CAI > Common Air Interface: Ortak Hava Arayüzü

CAI > Computer-Assisted Instruction: Bilgisayar destekli öğretim.

CATV > Community Antenna TV System: Ortak anten sistemi. Ortak bir santral yardımı ile birden fazla yere TV işaretlerini dağıtan sistem.

CB > Citizen Band: Halk Bandı.

CAA > Civil Aviation Authority: Sivil Havacılık Otoritesi.

CCIR > Comité consultatif international des radiocommunications (*fr: komite konsültatif enternesyonel de radyokaminikasyon*): Uluslararası Radyo İletişim Danışma Komitesi

International Radio Consultative Committee (*inurneşınıl rediyo kensaltitif komedi*): Uluslararası Radyo Danışma Kurulu/Komitesi

CCD > Charged Coupled Device (*çarcd kapıld divays*): Şarjlı Bağlantılı Cihaz. Elektrik yüklerinin bir hücreden diğerine aktarılması suretiyle çalışan eleman. Kameralarda görüntü elde etme ve saklamada kullanılır.

CCM > Constant Coding and Modulation: Sabit Kodlama ve Modülasyon.

CCVS > Color Composite Video Signal: Renkli, birleşik video sinyali.

CCU > Camera Control Unit: Kamera kontrol ünitesi. Stüdyo kameralarının renk, parlaklık vb. ayarlarını yapmaya yarayan cihaz.

CDMA > Code Division Multiple Access: Kod Bölmeli Çoklu Erişim. İcadı Hedy Lamarr (Hedwig Eva Maria Kiesler) tarafından II. Dünya Savaşı'nın başlangıcında düşünülen, kullanılması ve patenti George Antheil ile birlikte yayılma spektrumunun radyo güdümlü torpidolarda kullanılabilmesi amacıyla frekans atlamalı yayılma spektrumu patenti alınarak 1960'larda ABD Donanması tarafından benimsenen, günümüzde sayısal emisyonlarla geliştirilip Wi-Fi, CDMA ve Bluetooth teknolojilerine dahil edilmiştir. Sabit telefonların sim kartsız ve kablosuz kullanılmasını ayrıca yüksek hızda veri transferi (167 Gbit/saniye) sağlayan bir elektronik iletişim sistemidir. (ITU-R SM.2048 Additional characteristics: CPFSK – CDMA. Class of Emission: F1WD-, F7DD-, F7WD.) (CDMA Cellular FCC: F9W)

CDR > Call Data Records: Çağrı Veri Kayıtları

CELP > Code Excited Linear Predictive: Kod uyarmalı doğrusal öngörü.

CEPT > European Conference of Postal and Telecommunications Administrations: Avrupa Posta ve Telekomünikasyon İdareleri Konferansı: 1959 yılında 19 ülke tarafından kurulmuş ve ilk on yılında 26'ya çıkmıştır. CEPT'nin faaliyetleri arasında ticari, operasyonel, düzenleyici ve teknik standardizasyon konularında iş birliği yer alıyordu. Günümüzde CEPT'in 46 üyesi vardır.

CMRS > Commercial Mobile Radio Service: Ticari Mobil Radyo Servisi.

CMS > Central Monitoring System: Merkezi İzleme Sistemi

CMSV > Control, Maintenance and Supply Vehicle: Kontrol, Bakım-Onarm ve İkmal Araçları

CODEC > Coder-DECoder / Compression-DECompression: Geleneksel/Analog olarak kaydedilmiş ses/audio ve görüntü/video şeklindeki sinyali/veriyi çok daha az yer kaplayacak şekilde sayısal olarak sıkıştırarak kaydetmek ve açmak için kullanılan çeşitli yöntemlerdir. Sinyali kodlayan veya kodlanmış sinyali çözen elektronik cihaz veya bilgisayar programlarıdır.

COFDM > Coded Orthogonal Frequency Division Multiplexing: Ortogonal/Dikey Kodlanmış Frekans Bölmeli Çoklama

ComReg > Communications Regulation: Düzenleme Komisyonu

CPFSK > Continuous Phase Frequency Shift Keying: Sürekli Faz Frekans Shift Anahtarlama

CPM > Communication Privacy Management: İletişim Gizlilik Yöntemi.

COSPAR > Committee on Space Research: Uzay Araştırmaları Komitesi

Cross Modulation (kras macıleyşin): Çapraz Modülasyon. Aynı ortamda iletilen iki işaretin birbirini modüle ederek istenmeyen yeni karışma işaretlerinin meydana gelmesi.

Crowbar / Crowbar Circuit / Crowbar Protection Circuit: Crowbar Koruma Devresi. DC güç kaynağından gelen elektrik akımının geriliminin çeşitli nedenlerle yükselmesi durumunda, çalışan cihazların hasar görmemesi için, gerilimi azaltabilen veya 220V girişindeki ya da güç kondansatörlerinden sonraki sigortayı attırarak güç kaynağı çalışmasını durduran koruyucu bir elektrik devresidir.

Tristör (SCR), Zener Diyod (DZ), direnç, ayarlı direnç (Potentiometer/Trimpot) ve kondansatör gibi elektronik bileşenlerden yapılır.

CSP > Certification Service Provider: Sertifika Hizmeti Sağlayıcıları.

CTSS > Continuous Tone-Coded Squelch System: Sürekli Ton Kodlu Susturma Sistemi

Cable TV (keybl TV): Kablolu TV yayın sistemi. Belli sayıdaki TV yayınının bir merkezde toplandıktan sonra kablolar vasıtasıyla izleyicilere ulaştıran sistem.

Camcorder (kemkordır): Kayıt özelliği olan kamera.

Capacitive (kapâsitiv) : (s.s.) Kapasitans, sığal, kapasitif.

Capacitor (kapâsidor) > Condenser (kindensır): Kondansatör, kapasitör. Elektronların kutuplanıp elektriksel yükü elektrik alanının içerisinde depolayabilme özelliklerinden faydalanılarak bir yalıtkan malzemenin iki metal tabaka arasına yerleştirilmesiyle oluşturulan temel elektrik ve elektronik devre elemanı.

(Sourtimes) Kondansatör. Sinyal filtreleri yapmakta da kullanılabilinen, t=sonsuz da dc wire (kısa devre), t=0 da open circuit (açık devre) gibi davranan eleman, indüktör'ün dual'idir.

Carrier (kerriyır): Taşıyıcı.

Chrominance (krominits): Renklilik, renk bilgisi. Resimdeki rengin türü ve doyma miktarını gösteren işaret.

Circular Loop Antenna (sorkyeler lup entena): Dairesel (çember) döngü anteninin ham empedansı 133 ohm olup, 1.34 dBd veya 3.79 dBi kazançlıdır. Dairesel kapalı devre tam dalga ve genelde tel antene 1:2 balun ile, yatay kullanımda (horizontal polarisation) herhangi bir yerinden, dikey kullanımda (vertical polarisation) alt kısmından beslenir.

Octagon Loop Anten boyu hesaplaması: $(300 \div \text{MHz}) \times 1,02 = \text{Anten Boyu}$

40m için Octagon Loop Anten boyu hesaplaması: $(300 \div 7.100) \times 1,02 = 43,10 \text{ m}$

Circular Polarisation (sirkulır polerizeyşin): Dairesel Polarizasyon.

Circumference (sürkamfrents): Daire çevresi, çevre, çember. çember uzunluğu.

Clark Belt (klark belt): Klark Kuşağı. Uyduların bulunduğu yerdeki hayali kuşak. Kuşak adını, haberleşme uyduları ile ilgili ilk bilim kurgu hikayesini yazan Arthur C. Clark'tan alır.

Coaxial (koaksiyıl): Ortak eksenli.

Coaxial: (ing.) (sourtimes) İççe iki cismin aynı merkezi paylaşması un-balanced elektrik sinyali taşıyan kabloların bir çeşidi. Kablo tv, çanak anten LNB-Receiver arası gibi aplikasyonlarda kullanılır.

Coaxial Cable (koaksiyıl keybl): Koaksiyel veya eş eksenli kablo. Bir iç iletkenle onu çepeçevre saran ekrandan oluşan kablo.

Colinear (*koliniir*) : (S.S.) Eş doğrusal.

Collinear (*koliniir*) : (S.S.) Aynı doğru çizgi üstünde olan. Doğrudaş, aynı doğru üzerindeki. Aynı doğrultuda olan.

Color Burst (*kalır burst*): Renk paketi. TV işaretinde renklerin elde edilmesi için gerekli olan renk taşıyıcısını üretmek üzere gönderilen 8-11 periyotluk renk taşıyıcısı. Bu taşıyıcı PAL sistemde 4.43 MHz, NTSC sisteminde 3.58 MHz civarındadır.

Combiner (*kumbaynır*): Birleştirici. İki veya daha fazla işareti birleştirmek için kullanılan cihaz.

Composite Video Signal (*kompâzıt vidiyo signal*): Parlaklık, renk ve senkronlama işaretlerinin hepsini bulunduran resim işareti.

Connector (*keniktir*): Konnektör, kablo bağlantı elemanı.

Contrast (*kantrast*): Bir resimde en beyaz yer ile en siyah yer arasındaki ışık şiddeti oranı.

Cycle (*saykl*)= **Hertz** (*Herz*) : [T.D.K. isim, fizik(*Fizikçi Heinrich Hertz özel adından*)] Saniyede bir titreşim yapan devirli bir olayın frekansına eşit frekans birimi.

(Seslisözlük) **1.** Devir, dönüş, dönme; bisiklet/çevrim, motosiklet, bisiklet sür, bisiklet; devre, dönem; divan; bisiklet sürmek, dönüş, devir, bisiklet, motosiklet; bir devreden geçmek; devir devir vaki olmak; bir devir yapmak; bisiklete binmek. **2.** Devir. tur. dönüş. bisiklet. motosiklet. bisiklet sürmek. **3.** Bisiklete bin dönüşüm, döngü, siklus.

D

D7W: Carrier is amplitude and angle modulated, Two or more digital channels, Multiple Formats of Data Transmitted: Genlik ve açı modülasyonlu taşıyıcı, İki veya daha fazla dijital kanal, İletilen Çoklu Veri Formatları.

Emisyon tanımlaması: 25K0D7W. (Tetra Voice+Data.)

10M0D7W, 20M0D7W, 30M0D7W: Digital sound broadcasting. Sayısal ses-müzik yayını.

D-STAR > Digital Smart Technologies for Amateur Radio: Amatör Telsiz için Dijital Akıllı Teknolojiler. Amatör telsizcilik için sayısal (dijital) akıllı ses ve veri protokolü. 1990'ın sonlarında JARL tarafından geliştirilmiştir ve Japon Telekomünikasyon İdaresi tarafından desteklenmektedir. ICOM, D-STAR'ın testlerini yapmış ve telsiz cihazlarında kullanmaktadır.

D2-MAC: Resmi analog, sesi ve senkronizasyonu dijital olarak gönderen yayın sistemi.

D8E > Carrier is amplitude, Two or more analog channels, Telephony, voice, sound: Genlik modülasyonlu taşıyıcı, İki veya daha fazla analog kanal, Telefon, ses, ses-müzik yayını.

Full Emission Designator: 20K0D8E / 20K0D8EHX.

20K0D8EHX: 522 KHz - 1.705 MHz, 1.1kW - 5.6kW - 10.8 Kw, commercial medium wave AM stereo radio broadcast.

DAB > Digital Audio Broadcasting: Sayısal ses yayını.

DAB+ audio system standard: TS 102 563

DAB audio system standard: TS 103 466

DAB system standard: EN 300 40

Dalga Boyu: Bir alternatif akımda alternansın bütün değerlerinden (+ ve - yönde) geçerken kat ettiği yola dalga boyu denir. Birimi Lamda'dır.

DB > database (*detabeyz*): Bilgisayar ortamında veri tabanı. Satırlar, sütunlar ve tablolar halinde erişilebilecek, yönetilebilecek ve güncellenebilecek şekilde düzenlenmiş bir bilgi topluluğu.

dB > deciBel (*desibel*): Sinyal gücünün miktarına denir. Akustik dalgaların ve elektronik sinyallerin seviyesini veya kazancını belirtmek için kullanılan bir logaritmik birimdir.

dBd > deciBel dipol (*desibel daypıl*): Sinyal şiddetinin iki eşit kutup istikametinde (huzmesinde) yatay veya dikey ışınmasıdır.

dB_i > deciBel isotropic (*desibel ayzotropik*) (TA3DP) Sinyal şiddesi her yöne aynı olan ışınma. Dikey antenlere antene paralel 360 derece aynı ışınmanın yapılmasıdır.

dBm > decibel-milliwatt (*desibel milivat*): desibel-milliwatt, desibel (dB) cinsinden, 1 miliwatt (mW) olarak gösterilen bir elektrik gücü ünitesidir.

DBS > Direct Broadcast Satellite (*dayrek brodkest sadılay*): Doğrudan yayın uydusu. 11-13 GHz arasında yayın yapan TV uydusu.

DC > Direct Current (*dayrekt kurınt*): Doğru Akım.

DCI > Digital Cinema Initiatives, LLC: Dijital Sinema Girişimleri, Sınırlı Sorumlu Limited Şirket. DCI, sayısal sinema sistemleri için yüksek düzeyde teknik performans, güvenilirlik ve kalite kontrolü sağlayan standart bir mimari oluşturmak, gönüllü şartnameleri oluşturmak ve belgelemek üzere Mart 2002 yılında Disney, Paramount, Sony Pictures Entertainment, Universal ve Warner Bros. Studios'un ortak girişimi olarak kurulmuştur.

DCPFSK > Differential Continuous Phase Frequency Shift Keying: Diferansiyel Sürekli Faz Frekans Shift Anahtarlama

DCS > Digital Code Squelch: Dijital Kod Susturma

DD > Digital Data: Sayısal Bilgi/Veri.

DD > Dolby Digital: Dolby Laboratories (Dolby Laboratuvarları) tarafından geliştirilen 2 kanaldan 7.2 kanala kadar sayısal ses, müzik sıkıştırma, kodlama (codec) ve açma/çözme (decodec) işlemi teknolojilerinin ismidir.

Versiyonları; Dolby Digital Stereo, Dolby Digital EX, Dolby Digital Surround EX, Dolby Digital Plus, Dolby Digital Plus Atmos, Dolby Digital Live, Dolby E, Dolby TrueHD, Dolby Pulse, Dolby AC-4, Dolby Atmos. Dolby Digital Stereo Creator ve Dolby Digital 5.2 Creator.

de facto standard: Fiili standart. Uygulamada kabul görmüş ancak herhangi bir yasal düzenlemesi olmayan ve kamuya açık bir dokümanı olmayan bir standarttır.

DF > Direction Finding: Yön Kestirme

DIGI-SEL > Digital Pre-selector: Sayısal (Dijital) Ön Seçici. Icom IC-7610 ve IC-7760 TxRx'lerde kullanılan bir devredir.

DIY > Do-It-Yourself (*du it yursalf*): Kendiniz yapın, kendin yap.

DM > Digital Modulation: Sayısal Modülasyon.

DMR > Digital Mobile Radio: Sayısal Taşırın Telsiz standardı. ETSI tarafından oluşturulmuştur.

DMR > Digital Mobile Radio (Motorola MOTOTRBO): Sayısal Taşırın Telsiz

DMR446 > Digital Mobile Radio (*dicitil mobil rediyo*): 446 MHz Sayısal Seyyar Telsiz

DMR NXDN: 8K30F7W 12.5 kHz voice and data NXDN (Wide IDAS, NEXEDGE)

DNR > Digital Noise Reduction (*dicidil noiz redakşın*): Dijital Gürültü Bastırma Sistemi.

DPI > Dots Per Inch: İnç Başına Noktalar. Aynı zamanda "piksel yoğunluğu" olarak da adlandırılan inç başına aygıt pikselleri anlamına gelir.

dPMR > digital Private Mobile Radio (*dicidil prayıvıd mobil rediyo*): 446 MHz sayısal Kişisel Seyyar Radyo

DPSK > Differential Phase Shift Keying (*difırıncıl feys şıft kiyng*): Diferansiyel Faz Kaydırma Anahtarında

DPSN > D.P.S.N. > Digital Phase Shift Network: Dijital Faz Kaydırma Ağı

DPSN Modulation > Digital Phase Shift Network Modulation: Dijital Faz Kaydırma Ağı Modülasyonu [$\cos(x)\cos(y) + \sin(x)\sin(y)$]

DRC > Data Rate Change (*deda rey çenç*): Değişken Veri Hızı

DRM > Digital Radio Mondiale (*dicitil reydiyo mundiyal*): Sayısal Dünya Radyosu

DSB > Double Side Band (*dabl sayd bend*): Çift yan band. (Emission A3E: AM basic, double sideband, full carrier.) (Emission Designator: Voice: 4K00A3E, 5K00A3E. Broadcasting: 8K00A3EGN, 20K0A3EG)

DSBFC > Double Side Band, Full Carrier: Çift yan band, tam taşıyıcı.

DSI > Detailed Spectrum Investigation: Detaylı Spektrum Araştırması.

DSL > Digital Subscriber Line: Sayısal Abone Hattı

DSP > Digital Signal Processing (*dicidil signal prasesin*): Sayısal (Dijital) Sinyal İşleme. Bilgileri arka plan gürültüsünden ayırmak için doğal ve elektronik kaynaklardan gelen analog RF sinyalinin analiz etmek için matematiksel teknikler uygulayıp sayısal forma dönüştürüldükten sonra, hızlı Fourier Dönüşümü gibi algoritmalar, verileri kullanarak analog sinyale dönüştürmeye hazır şekilde filtreler ve yeniden oluşturmak sistemi ya da teknolojisidir.

DSP > Digital Signal Processor (*dicidil signal prasessır*): Sayısal (Dijital) Sinyal İşlemcisi.

DSSS > Direct-Sequence Spread Spectrum: Doğrudan ardışık dağılım spektrumu / Kablosuz dosya transfer teknolojisi.

DSSTV: Digital Slow Scan Television / Sayısal Yavaş Tarama Televizyon

DStv > Digital Satellite Television: Sayısal Uydu Televizyon yayını.

DTMB > Digital Terrestrial Multimedia Broadcast: Sayısal Karasal Multimedya Yayını. Çin Halk Cumhuriyeti'nde geliştirilen mobil ve sabit cihazlar için sayısal TV yayın standardıdır. Çin, Kamboçya, Komorlar, Küba, Doğu Timor, Laos ve Pakistan'da kullanılmaktadır.

DTMF > Dual-Tone Multi-Frequency: Çift tonlu çoklu frekans.

DTT > Digital Television Transition: Dijital/Sayısal Televizyon Geçişi

DTV > Digital television (dici dil talvijin): Sayısal televizyon

DTS > Digital Theater System: Sayısal Sinema Sistemi: Sinema ses sistemleri için Digital Theater System Incorporated Company (DTS, Inc.) tarafından geliştirilen çok kanallı ses, müzik sıkıştırma, kodlama (audio codec) ve çözme/açma (decoder) programlarına verilen genel kısaltma.

DTS formatları sol ön, sağ ön, orta, sol arka, sağ arka ve düşük frekans (subwoofer için) olmak üzere en az 5.1 ve 6.1, 7.1 ses kanalı içerir.

DTS versiyonları ses/müzik verilerini 4:1 oranında sayısal kayıplı ve/veya kayıpsız olarak 5.1 veya 7.1 sıkıştırma (codec) işlemini yapar.

Versiyonları: DTS 70mm, DTS-ES, DTS 96/24, DTS-HD High Resolution Audio, DTS-HD Master Audio, DTS:X, DTS Natural:X, DTS Virtual:X, DTS Surround Sensation, DTS Headphone:X, DTS Connect (DTS Interactive, DTS Neo:PC), DTS Play-Fi, DTS-HD MA 7.1, DTS-TRUE-HD 7.1.

Ses işleme: DTS Neo:6 ve DTS Neo:X versiyonu her türlü 2.0, 2.1, 5.1, 6.1 veya 7.1 ses/müzik kayıtlarını, kaynaklarını (codec'lerini) çözme (decoder) ve AV Receiver/Amplifikatör'ün en az 5.1 ses çıkış kanal yapılandırılmasına (Speaker Config) göre 5.1, 6.1 ve 7.1 kanal çıkış işlemini veya işlemlerini yapar.

DTS Inc. > Digital Theater System Incorporated Company: Sayısal Sinema Sistemi Limited Şirketi, ses mühendisi Terry Beard tarafından Ekim 1990 yılında, ABD, California eyaleti, Los Angeles şehri, Calabasas ilçesinde, film ve video için çok kanallı ses teknolojileri çok kanallı sinema sayısal ses, müzik kodlama, sıkıştırma (codec) ve çözme/açma (decoder) programları üretmek amacıyla kurulmuştur. DTS, Jurassic Park filminde kullanılan 5.1 kanallı ses sistemi ile 1993 yılında tanıtıldı.

DTS markası Aralık 2016'da Tessaera Holding Corporation (1990–2017) tarafından satın alındı. Tessaera Holding Corporation ismi daha sonra Xperi Corporation olarak değiştirildi.

DTS teknoloji ürünleri patentli olduğu için, tüketici elektroniği üretici şirketleri tarafından lisans bedeliyle kullanılmaktadır.

DV > Digital Voice: Sayısal Ses/Konuşma.

DVB > Digital Video Broadcasting (dici dil vidiyo bradkesting): Dijital video yayını, sayısal görüntü yayını.

DVB-C > Digital Video Broadcasting-Cable: Kablolü Sayısal Görüntü (TV, Video) Yayını.

DVB-S > Digital Video Broadcasting- Satellite: Uydu üzerinden Sayısal Görüntü (TV, Video) Yayını

DVB-S2 > Digital Video Broadcasting-Satellite2: İkinci jenerasyon Uydu üzerinden Sayısal Görüntü (TV, Video) Yayını

DVB-T > Digital Video Broadcasting-Terrestrial: Karasal Sayısal Görüntü (TV, Video) Yayını.

DX [(Other country/continent) (Long Distance Liaison): Diğer ülke/kıta. Uzak Mesafe İrtibatı/Muhaberesi.

DXCC (World countries as defined by ITU): ITU tarafından tanımlanan dünya ülkeleri.

DX'ing (Working a DX station): Bir DX istasyonunda çalışma, diğer/uzak amatör istasyonu ile çalışma/muhabere.

DZ > Diode Zener: Zener Diyod. Belirli bir gerilim/volt değerinde akım geçirilmesini sağlayan, P ve N tipi yarı iletken malzemeden oluşan, silikon yapılu Diyod çeşitidir.

Dalga: Enerji kaynaklı bir işlem sonucu yüzey veya ortamdaki salınım, artı ve eksi yöndeki

kıvrım. (TA3DP)

Decibel (*desibel*) < **dB**: Seviye güç birimi. İki işaretin gerilimleri veya güçlerinin oranının logaritma olarak ifadesi. Bu oran güçler için $10\log(P1/P2)$, gerilimler için $20\log(V1/V2)$ olarak hesaplanır. Referans olarak sırasıyla, watt, miliwatt veya μV alınması durumunda oran birim dBW, dBm veya dB μV alınır.

Decoder (*dikodır*): Dekoder. Kod çözücü. Kodlanmış bir işaretin kodunu çözerek esas işareti tekrar ortaya çıkaran devre.

De-Emphasis (*de emfisis*): Dengeleme. Gürültüyü azaltmak için yüksek frekanslı bileşenleri arttırılmış işaretleri eski haline getirme işlemi.

Delta Loop Antenna (*delta lup entena*): Üçgen döngü antenin ham empedansı 90 ile 120 ohm olup, 0.67 dBd veya 2.82 dBi kazançlıdır. Üçgen kapalı devre tam dalga ve genelde tel antene 1:2 balun, yatay kullanımda (horizontal polarisation) iki köşe ortasından, dikey kullanımda (vertical polarisation) alt veya üst köşeden bağlanarak beslenir.

Delta loop anten boyu hesaplaması: $(300 \div \text{MHz}) \times 1.021 = \text{Anten Boyu}$

40m için Delta Loop Ant.Hesaplaması: $(300 \div 7.100) \times 1.021 = 43,14 \text{ m}$

DeModulation (*DiModüleyişin-DeModülasyon*): (Sourtimes) Modülasyon işleminin tersi, yani taşıyıcı sinyal ile bilgi sinyalinin birbirinden ayrılması. Modüle edilmiş sinyalin geri elde edilmesi. Bu iş için kullanılan elektronik sisteme (blok diyagramına) demodülatör denir.

DeModulator (*Demoduleyitr-Demodülatör*): Modüle edilmiş sinyaldeki bilgiyi taşıyıcıdan ayıran elektronik devre.

Demultiplexing (*dimaltipleksin*): Çoklu çözücü. Tersisi; Multiplexing: Çoğullama, çoğullama işlemi.

Digimodes: Sayısal Modlar: RTTY, PSK, MT63, JT65, JT9 & FT8.

Digital-to-Analog Converter (*dicitıl tu enelag kinvırdır*): Sayısal/Analog Dönüştürücü. Sayısal bir işareti sürekli analog bir işarete dönüştüren devre veya sistem.

Digital Cinema Initiatives, LLC > DCI: Dijital Sinema Girişimleri, Sınırlı Sorumlu Limited Şirket. DCI, sayısal sinema sistemleri için yüksek düzeyde teknik performans, güvenilirlik ve kalite kontrolü sağlayan standart bir mimari oluşturmak, gönüllü şartnameleri oluşturmak ve belgelemek üzere Mart 2002 yılında Disney, Paramount, Sony Pictures Entertainment, Universal ve Warner Bros. Studios'un ortak girişimi olarak kurulmuştur.

Digital PSN Modulation > Digital Phase Shift Network Modulation: Dijital Faz Kaydırma Ağ Modülasyonu. $[\cos(x) \cos(y) + \sin(x) \sin(y)]$ ICOM amatör telsizlerde modülasyon ve demodülasyon işlemleri DSP ünitesinde, SSB modunda net ve kaliteli sinyal üretimi için kullanılan sistemdir.

Digital Voice-Audio Broadcast Emissions: Sayısal Ses-Müzik Yayın Emisyonları: B9W, D7W, F1E, F1W, F7W, F9W, FXE, G1E, G7W, J2D, J2E, X7E, X7F.

Dipol/Dipole (*deypal*): Dipol. İki kutuplu. Çift kutuplu.

Dipole Antenna (*daypol entena*): İki kutuplu anten. İki eşit (simetrik) koldan oluşan anten.

Direct Current (*dayrek kurınt*): Doğru Akım.

Directional (*direkşinıl*): Yönlü. Tek yönlü, yöneltilmiş. Yöne ait, yönsel.

Dish (*diş*): Çanak. Parabolik uydu anteni için kullanılan terim.

Distortion (*distorşın*): Bozukluk, bozulma, gürültü, çarpıklık, çarpıtma.

Distribution (*distribişın*): Dağıtma. Herhangi bir sinyali birden fazla yerde kullanma gereği duyulduğu zaman kullanılır.

Dolby > Dolby Labs > Dolby Laboratories: Ray Dolby tarafından, 18 Mayıs 1965 tarihinde İngiltere'de, ses ve müzik kayıtlarında arka planındaki parazit, gürültü vb. azaltmak için analog ses sinyali işleme biçimi ve Dolby Gürültü Azaltma Sistemi (Dolby Noise-Reduction System) olarak kurulan ve 1976 yılında ABD, California eyaleti San Francisco şehrine taşınan, Dolby Laboratories, Inc, daha sonraki yıllarda çok kanallı sinema sayısal ses, müzik kodlama, sıkıştırma (codec) ve çözme/açma (decoder) konusunda uzmanlaşan bir Amerikan şirkettir.

Ev sinema ses sistemleri için Dolby formatları nadiren 2 kanal, genelde sol ön, sağ ön, orta, sol arka, sağ arka ve düşük frekans (subwoofer için) olmak üzere en az 5.1 ve 6.1, 7.1 ve 9.1 ses kanalı içerir.

Dolby Laboratories, Inc. güncel teknoloji ürünleri patentli olduğu için, tüketici elektroniği üretici şirketleri tarafından AC3 hariç lisans bedeliyle kullanılmaktadır.

Analog ses gürültüsü azaltma: Dolby A, Dolby NR/B/C/S, Dolby SR, Dolby FM, Dolby HX Pro, Dolby Advanced Audio.

Ses kodlama/sıkıştırma ve işleme/açma: Dolby Digital (Dolby Digital, Dolby Digital EX, Dolby Digital Plus, Dolby Digital Live), Dolby E, Dolby Stereo, Dolby TrueHD, Dolby Pulse, Dolby AC-4, Dolby Atmos.

Dolby Digital, 1994'e kadar Dolby Stereo Digital olarak kullanılmıştır.

Ses işleme/açma: Dolby Headphone, Dolby Virtual Speaker, Dolby Surround (Dolby Pro Logic, Dolby Pro Logic II, Dolby Pro Logic IIx ve Dolby Pro Logic IIz), Audistry, Dolby Volume, Dolby Voice.

Ses işleme/açma versiyonları diğer 2.0, 2.1, 5.1, 6.1 veya 7.1 ses/müzik kayıtlarını, kaynaklarını (codec'lerini) çözerek (decoder) AV Receiver/Amplifikatör'ün ses çıkış kanallarının en az 5.1 yapılandırılmasına (Speaker Config) göre: Dolby Pro Logic 4.0, Dolby Pro Logic II 5.0, Dolby Pro Logic IIx 5.1, 6.1, 7.1 ve Dolby Pro Logic IIz 5.1, 7.1, 9.1 kanal ses çıkışı işlemi yapar.

Video işleme: Dolby Contrast.

Sayısal sinema: Dolby Digital Cinema, Dolby 3D, Dolby Atmos, Dolby Cinema.

Downconverter (*davnkunvırdır*): Alt çevirici, alçak frekansa dönüştüren frekans değiştirici.

Downlink (*davnlink*): Uydudan yeryüzüne yapılan elektromanyetik yayın.

Drift (*dreft*): Frekans kayması. Osilatör frekanslarında meydana gelen kararsızlık.

Dual Feedhorn (*duyl fidhorn*): Çift Feedhorn. Hem yatay hem düşey polarizasyonlu işaretleri almak üzere kombine edilmiş besleme elemanı.

E

EBU > The European Broadcasting Union: Avrupa Televizyon ve Radyo Yayın Birliği

ECA Table > European Communications Allocations Table: Avrupa İletişim Tahsisleri Tablosu (The European Table of Frequency Allocations and Applications in the Frequency Range 8.3 KHz to 3000 GHz)

ECC > CEPT Electronic Communication Committee: Avrupa ve uluslararası mevzuat ve düzenlemeleri dikkate alarak, Avrupa bağlamında elektronik iletişim faaliyetlerine ilişkin politikaları ele alan ve geliştiren CEPT Elektronik Haberleşme Komitesi.

ECO > European Communications Office: Avrupa Haberleşme Ofisi

ECS > European Communication Satellite (Eutelsat): Avrupa İletişim Uydusu

ECTRA > European Committee for Telecommunications Regulatory Affairs: Avrupa Telekomünikasyon Regülasyon Komitesi.

EDGE > Enhanced Data GSM Environment: Geliştirilmiş Veri GSM Ortamı

EFHW Antenna (End Fed Half Wave Antenna): Uçtan Beslemeli Yarım Dalga Anten. Diğer bir ifadeyle 80-40-20-15-10 m Çok Bantlı Uçtan Beslemeli Anten (80-40-20-15-10 m Multi Band end Fed Antenna) veya Uçtan Beslemeli Uzun Tel Anten (End Fed Long Wire Antenna). Anten kurmak için alan darlığı çeken amatör telsizciler için, 150pF - 3kV seramik kondansatör bağlı, FT240-43 veya FT240-31 toroid üzerine özel sarılan 1:64 bulun ile çalışan;

40-20-10m amatör bandlar için ilk uzunluk 10,1m tel, ekli 34 µH tel bobin, ekli 1.85m tel,

80-40-20-10m amatör bandlar için ilk uzunluk 20,35m tel, ekli 110 µH tel bobin, ekli 2.4m tel şeklinde yapılan antendir.

Özel alaşımli anten teli bulunamazsa, bakır alaşımli 1,5 veya 2.5 NYY kablo kullanılabilir.

EHF > Extremely High Frequency: 30-300 GHz (30.000-300.000 MHz) arası Son Derece Yüksek Frekans bandıdır.

EIRP > Effective Isotropic Radiated Power: Etkin Yayın Gücü. Bir antenin yönlendirilmiş olduğu doğrultuda yaydığı etkin güç. Bu güç verici gücü ile anten kazancının çarpımına eşittir.

EM Field > Electromagnetic Field: Elektromanyetik alan.

EMC > Electromagnetic Compatibility: Elektromanyetik Uyumluluk

EME > Earth-Moon-Earth: Yeryüzü-Ay-Yeryüzü. Yeryüzünden gönderilip, ay yüzeyinden dünyaya yansıyan frekanslarla haberleşme yapmaktır.

ERC > European Radiocommunications Committee: Avrupa Radyokomünikasyon Komitesi.

ERG > European Group of Regulators for Electronic Communications: Avrupa Elektronik Haberleşme Düzenleyici Otoriteleri Grubu.

ERM > Electromagnetic compatibility and Radio spectrum Matters: Elektromanyetik uyumluluk ve Radyo spektrum konuları. ETSI düzenlemelerinde yer alır.

ERO > European Radiocommunications Office: Avrupa Radyokomünikasyon (Radyo İletişim) Ofisi.

ERP > Effective Radiated Power: Etkin Radyasyon Gücü. Yarım dalga dipol antene göre, maksimum anten kazancı yönünde iletilen radyo frekansı (RF) gücünün bir ölçüsüdür.

ESMR > Enhanced Specialized Mobile Radio: Gelişmiş Uzmanlaşmış Mobil Radyo

eSSB > Extended Single Sideband: Genişletilmiş Tek Yan Bant.

ENG > Electronic News Gathering: Elektronik **Earth:** Yer, dünya.

EFW: Emergency Warning Feature / Acil Durum/Uyarı Özelliği.

ETO European Telecommunications Office: Avrupa Telekomünikasyon (Tele İletişim) Ofisi.

ETSI > European Telecommunications Standard Institute: Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü.

Earth Station: Yer İstasyonu. Uydu yayınlarını almakta kullanılan istasyonlar.

Elektromanyetik dalga: (Vikipedi, özgür ansiklopedi) Uzayda ya da maddesel bir ortamda yayılan elektrik alanı ve manyetik alan dalgalarının ortak adıdır. Kozmik, gama, x, morötesi, görünür bölge, kırmızı altı, mikrodalga, TV, radyo dalgaları elektromanyetik dalgalardır.

Enerji kaynaklı bir işlem sonucu yüzey veya ortamdaki salınım, dalgalanma. (TA3DP)

Elevation: Elevasyon. Yükseltme açısı. Bir uydunun bulunduğu doğrultunun yere paralel bir düzlemle yaptığı açı.

Émission / Emission (Okunuş: *fr: émission, eng: imesin*): Yayma, çıkarma, yayınlama.

İki veya daha fazla ayrı etkeni belirli bir teknikle birleştirerek ortaya çıkan yeni ürünü, oluşumu vb. yaymak, yayınlamak, piyasaya sürmek.

Emission Designator: Emisyon Belirleyici/Tasarımcı/Tanımlayıcı: 1979 yılında yapılan ITU Dünya İdari Radyo Konferansı'nda (ITU World Administrative Radio Conference) (WARC-79) yeniden belirlenen, 2008 ve 2012 yıllarında güncelleştirilen radyo/telsiz emisyonlarının sınıflandırma sistemi:

1- US Federal Communications Commission / FCC Emission Designators Last Rev.1998.

2- ITU Emission Designators, Document No: 08/34 Date: May 8th 2008.

3- World Radiocommunication Conference 2012 (WRC-12) - Appendix 1 (Rev.WRC-12).

Birçok kişi, oluşum, dernek, kurum ve kuruluş vb. yukarıda belirtilen düzenlemelere uygun olarak emisyon sınıflandırma çizelgeleri yayımlamışlardır.

Emisyon (Émission / Emission): Kelime anlamı yayma, sürüm, çıkarma, yayınlama anlamına gelir.

Tüm elektronik haberleşme sistemlerinde ise belirli band genişliğine, ham bir modülasyonun özellikli olarak eklenmesi, şeklinin belirlenmesi, bilgi türünün eklenmesiyle taşıyıcı frekansa kiplenerek elektromanyetik dalga olarak antenden yayımlanmasıdır.

Amatör telsizciler belirlenmiş ve kendilerine müsaade edilen emisyon tiplerinde haberleşme (QSO) yapabilirler.

Elektromanyetik Dalgalarda emisyon: Üç (veya dört) ana modülasyona aşağıda açıklanan özellikler belirlenerek/eklenerek her türlü elektronik cihazla elektromanyetik dalgalar aracılığı ile haberleşme yapılacak şekilde dizayn edilmesidir. Örnek: 13K6F3E

Band Genişliği (bandwidth); Emisyonun band genişliğini belirleyen; 3 sayı ve 1 harften oluşan dört alfanümerik karakterdir. 13K6, band genişliğinin 13.6 KHz olduğu belirler.

Birinci Sembol (tek büyük harf): Ana taşıyıcının modülasyon tipi yani taşıyıcının modülasyonunu (First Symbol: Type of modulation of the main carrier) belirler. Örnek; F: Frekans Modülasyonu.

İkinci Sembol (tek rakam veya sadece: X): Ana taşıyıcıyı modüle eden sinyal tipini (Second

Symbol: Nature of signal modulating the main carrier) belirler. Örnek: 3: Analog bilgi içeren bir kanal.

Üçüncü Sembol (tek büyük harf): Gönderilen bilgi tipi (Third Symbol: Type of information to be transmitted) belirler. Örnek; E: Ses, telefon, söz ve/veya müzik yayını.

Zorunlu olmayan-İsteğe bağlı özellikler (Optional Characteristics for the Classification of Emissions);

Dördüncü Sembol (tek büyük haf): Sinyalin detayı (Fourth Symbol: Details of signal),

Beşinci Sembol (tek büyük harf): Çoğullama tipi (çok kısımlı), (Fifth symbol: Nature of multiplexing).

Örnekler: 6K00A3E, 16K0F3E, 2K80J3E, 20K0F1EW, 9K00X7EXF, 5M00V7WEW.

Empedans (impedance): İç direnç, alternatif akım direnci.

Equilization: Ekolayzır. Dengeleme.

Ev Sinema Ses Kodlamaları: Ev sinema ses sistemleri için sıkıştırma ve kodlama (codec) ve açma (decoder) programları: AAC (Advanced Audio Coding / Gelişmiş Ses Kodlama), AC3 (Audio Coding 3 / Ses Kodlama 3), DD (Dolby Digital), DTS (Digital Theater System / Sayısal Sinema Sistemi, Opus.

Ev Sinema Ses Sistemi: “Ev Sinema Sistemi” sistemi içerisinde yer alan; çok kanallı ses işleme ses cihazı (AV Amplifikatör veya AV Receiver) ve sol ön, sağ ön, merkez, sol arka, sağ arka ve düşük frekans (genellikle amplifikatörlü bas kolonlu hoparlör/subwoofer) olmak üzere en az 5+1 veya 7+1, 9+1 hoparlör kolonlarından oluşan sistemdir.

Ev Sinema Sistemi: 1- Ses ve görüntü kaynağı (DVD, taşınabilir bellek, özel ve genel TV yayın kanalları vb.),

2- Video codec okuma/açma ve görüntüleme cihazı (standart TV, Smart veya Android TV, Android Tv Box, monitör, projeksiyon),

3- Audio cedec okuma (Smart ya da Android TV, Android Tv Box) ve çok kanallı ses işleme ses cihazı (AV Amplifikatör veya AV Receiver),

4- Sol ön, merkez, sağ ön, düşük frekans, sol arka ve sağ arka (genellikle amplifikatörlü bas kolonlu hoparlör/subwoofer) olmak üzere en az 5+1, 7+1 veya 9+1 hoparlör kolonlarından oluşan ve bağlantılı olarak çalışan ev ses ve görüntüleme sistemidir.

F

F/D Ratio > Focal Length/ Diameter Ratio: F/D Oranı: Odak Uzunluğu/Çap Oranı. Bir parabolik antenin odak uzaklığının çapına oranıdır. Antenin derinliğini gösteren bir ölçüdür.

F1E: Angle-modulated, straight FM, Digital, on-off or quantized, no modulation, Telephony, voice, sound broadcasting: Açık modülasyonlu Frekans Modülasyonu (FM), Dijital, açma-kapama veya nicemleme, modülasyonsuz, Telefon, ses, ses-müzik yayını.

Emisyon tanımı 1: 4K00F1E NXDN (6.25 kHz) Digital Voice. Emisyon tanımı 2: 8K10F1W P25 Phase II H-CPM Voice. Emisyon tanımı 3: 8K30F1E NXDN/IDAS (12.5 kHz) Digital Voice. Emisyon tanımı 4: 8K10F1E P25 Phase I C4FM Voice (12.5 kHz slot).

F1W: Angle-modulated, straight FM, Digital, on-off or quantized, no modulation, Multiple Formats of Data Transmitted: Açık modülasyonlu, düz FM, Dijital, açık-kapalı veya nicemlenmiş, modülasyonsuz, İletilen Çoklu Veri Formatları.

Emisyon Tanımı 1: 8K10F1W P25 Phase II H-CPM Voice. Emisyon Tanımı 2: 8K30F1W 12.5 kHz single channel digital voice and data.

F3E > Angle-modulated, straight FM, single analog channel, telephony, voice, sound broadcasting: Açık modüleli frekans modülasyonu, tek analog kanal, telefon, ses, radyo yayını.

1. FM ses emisyonu-dar band: 8K50F3E, 11K5F3E (Voice)

2. FM ses emisyonu-normal : 13K6F3E, 16K0F3E (Voice)

3. FM ses emisyonu-geniş band: 20K0F3E (Voice)

4. FM radyo yayını emisyonu: 180KF3E / 180KF3EGN (broadcasting mono)

5. FM radyo yayını emisyonu: 180KF3EH Stereo / Stereophonic sound broadcasting.

6. FM TV ses emisyonu: 250KF3E Television Broadcast Audio (NTSC analog)

F7W: Angle-modulated, straight FM, Two or more digital channels, Multiple Formats

of Data Transmitted: Açık modülasyonlu, düz FM, İki veya daha fazla dijital kanal, İletilen Çoklu Veri Formatları.

Örnek emisyon dizaynları, 4K00F7W, 8K30F7W, 11K2F7W.

F8E > Broadcast FM with Subsidiary Communications Subcarrier, Two/stereo analog channel, Sound broadcasting: FM, bağlı iletişim alt taşıyıcı ile stereo analog TV ses, ses ve müzik yayını.

Örnek emisyon tanımlamaları: 180KF8E / 180KF8EH, 200KF8E / 200KF8EH, 300KF8EH, 400KF8E, 400KF8EH.

F8EHF > Angle-modulated, straight FM, Two or more analog channels, Telephony, voice, sound broadcasting, Sound of broadcasting quality (stereophonic or quadraphonic), frequency-division multiplexing: Açık modülasyonlu Frekans Modülasyonu (FM), İki veya daha fazla analog kanal, stereo veya quatro ses ve müzik yayını, Frekans bölmeli çoğullama.

Sample emissions definitions: 180KF8EHF, 200KF8EHF, 400KF8EHF.

F9E > Angle-modulated straight FM, composite, One or more digital channel, One or more analog, telephony, voice, sound broadcasting: Açık modülasyonlu Frekans Modülasyonu (FM), kompozit, bir veya daha fazla dijital kanal, Bir veya daha fazla analog, telefon, ses, müzik yayını.

20K0F9E Special stereophonic sound broadcasting. Bandwidth: 20, 30, 40/60 kHz.

F9W > Angle-modulated, straight FM, composite, One or more digital channel, One or more analog, multiple formats of data transmitted: Açık modülasyonlu Frekans Modülasyonu (FM), bileşik, Bir veya daha fazla dijital kanal, Bir veya daha fazla analog kanal, Çoklu veri iletimi formatları. Örnek emisyon tasarımları: 11K0F9W, 12K5F9W, 13K1F9W, 16K0F9W, 200KF9W, 1M25F9W

FCC > US Federal Communications Commission: Birleşik Devletler Federal İletişim Komisyonu.

FCC Emission Designators: FCC Emisyon Tanımları/Tasarımları: WARC-79'da benimsenen yeni bir emisyon sınıflandırma sistemi.

FDM > Frequency-division multiplexing: Frekans bölmeli çoklama.

FDMA > Frequency Division Multiple Access: Frekans Bölmeli Çoklu Erişim

FDMDV > Frequency Division Multiplex Digital Voice: Frekans Bölmeli Çoklamalı Dijital/Sayısal Ses. Başlangıçta Peter Martinez G3PLX ve Francesca Lanza HB9TLK tarafından geliştirilen bir dijital ses modudur. Daha sonra David Rowe tarafından geliştirilmiştir.

HF SSB üzerinden dijital ses haberleşmesinde de kullanılır. [Format name: FDMDV, Modulation: 15-QPSK ("N-" means multi-carrier), ITU clas. or BW: 1K20J2E]

FEC > Forward Error Correction: Gönderim Yönünde Hata Düzeltme, İleri Hata Düzeltme.

FFSK > Fast Frequency Shift Keying: Hızlı Frekans Kaydırma Anahtarlama

FHD > Full HD > Full High Definition: Tam Yüksek Çözünürlük. FHD ekranlar 1080p olarak da adlandırılan, yatay 1920 x 1080 dikey (2.073.600p toplam) piksel (nokta ışımaya) çözünürlüğe sahiptir. (960x2 = 1920 > 2K olarak da adlandırılır.)

FHDTV > Full High Definition Television: Tam Yüksek Çözünürlüklü TV ekranı ve monitör. HDTV'nin yerini almaya başlayan FHDTV'ler daha yeni bir teknoloji ve daha yüksek yatay 1920 x 1080 dikey (2.073.600p toplam) piksel (nokta ışımaya) çözünürlüğe sahiptir. (960x2 = 1920 > 2K TV olarak da adlandırılır.)

FHSS > Frequency-hopping spread spectrum: Frekans atlamalı yayılma spektrumu.

FLAC > Free Lossless Audio Codec: Sayısal ses ve müziğin kayıpsız olarak sıkıştırılması için kullanılan bir ses kodlama formatı, referans kod çözümü uygulamasının adıdır. FLAC algoritması ile sıkıştırılan sayısal ses orijinal boyutunun %50 boyutunda ve kayıpsız sıkıştırma yapabilmesinden dolayı gerek ROM (CD vb.) ve gerekse ETROM (flash disc, HDD) belleklerde kullanımı popüler olmuştur. Dosya Uzantısı: .flac

FLDIGI/Flidigi: Fast Light Digital modem application/ Hızlı Işık Dijital modem uygulaması

FM > Frequency Modulation: Frekans Modülasyonu. Taşıyıcı dalga frekansının, bilgi sinyalinin frekans ve genliğine bağlı olarak değiştirildiği modülasyon türüdür. FM, ses, ses-müzik analog ve sayısal emisyon türleri: F1E, F1W, F3E, F7W, F8E, F9E, F9W.

FPGA > Field Programmable Gate Array: Alan Programlanabilir Kapı Dizisi. Icom IC-7610 HF TxRx çift dinleme işleminde bir ifade dizisidir.

FRP > Fiberglass-Reinforced Polymer: Fiber Takviyeli Plastik veya Polimer. Elyafla güçlendirilmiş fibreglas takviyeli polimer, korozyona dayanıklı, güçlü, hafif bir kompozit malzemedir. Telsizcilikte 1 veya 2mm çaplı tel antenlerin dikey ya da yatay durmasını sağlayan kabuk olarak kullanılır.

FSK > Frequency Shift Keying: Frekans Kaydırmalı Anahtarlama/Kiplenimi modülasyonu. FSK modülasyonu gönderilecek data bitlerine göre önceden belirlenmiş frekans bölgelerine taşıyıcı frekansının ötelenmesi işlemidir.

FSS > Fixed Satellite System: Sabit Uydu Sistemi

FXE: Angle-modulated, straight FM, Unknown, Telephony, voice, sound broadcasting: Açık modülasyonlu, düz FM, Bilinmeyen/Tanımlanmamış modülasyon yapısı, Telefon, ses, ses-müzik yayını. Emisyon tanımı 1: 7K60FXE Motorola, Emisyon tanımı 2: 7K60FXE DMR.

Fading (fedin): İyonosfer veya troposfer yoluyla alınan elektromanyetik dalgalarda meydana gelen zayıflama, sönme ya da solmaya denir.

Field: Alan. TV ekranındaki, 625 satırdan oluşan tam bir resmin 312.5 satırlık yarısı. İki tane alan üst üste geçtiğinde tam bir resim çerçevesi (frame) meydana getirir.

Filter: Filtre. Süzgeç.

Falt (Alm.: falt) : Katlı, katlanmış, kıvrık, kıvrılmış.

Falt Dipole (Alm.: falt daypıl) : Katlanmış iki kutuplu anten.

Falte : (ing. felt) (s.c.) Kıvrım, büküm.

Falten (Alm.: faltın) : Katlamak, kıvrırmak.

Feedhorn: Çanak antenden yansıyan elektromanyetik dalgaları toplayan parça.

Farad (farad): (T.D.K.) [*isim, fizik (İngiliz fizikçi Faraday özel adından)*] Elektrik sığa birimi.

Focal Length: Odak Uzaklığı. Parabolün yüzeyinden Feedhorn'un yerleştirildiği odak noktası arasındaki uzaklık.

Fold (ing. fauld) : Kıvrım, kıvrırmak, büküm, büküm, kat, katlanmak. Kıvrıntı, büküntü.

Folded (ing. fouldit) : Katlanmış, katlı, kıvrık, kıvrılmış, kıvrılma.

Folded Dipole (Fouldit daypıl): Katlanmış iki kutuplu anten. Tam dalga bir antenin, yarı uzunluğu ortada kalacak şekilde her iki tarafından bükülerek eliptik bir şekle dönüştürülmesiyle yapılmış ham empedansı 300 ohm olan antene denir. 4:1 balun ile coaxial/koaksiyel/eş eksenli 50 ohm kablo ile telsiz cihazına bağlanır.

Genellikle VHF ve UHF bandlarda, tekli, ikili veya dörtlü olarak, ayrıca yagi anten sürücüsü olarak kullanılır. 2.14 dBd ve dBi kazançlıdır.

Footprint: Ayakizi. Kapsama alanı. Bir uydunun verici anteninin aydınlattığı (yeterli güçte yayın yaptığı) yeryüzü alanı.

Foton: (Vikipedi, özgür ansiklopedi) Elektromanyetik dalganın toplam enerjisini oluşturan enerji paketçiklerinden her biri için kullanılan isimdir.

(Seslisözlük) Foton, ışık enerji birimi, i, foton.

Frame: Çerçeve. 625 satırdan oluşan tam bir TV resmi.

Frekans: Saniyedeki titreşim (döngü) sayısına frekans denir.

(Sourtimes) Bir olayın bir saniye içinde kaç kere gerçekleştiğini ifade eden birim.

Frequency (Frikvensi) : Periyodik bir işaretin bir saniyedeki tekrarlanma sayısı, frekans. Birimi Hertz (Hz) dir.

G

G-Rex > Global Regulator's Exchange: Küresel Düzenleyici On-line Bilgi Alışverişi.

G1E: Angle-modulated, phase modulation, Digital, on-off or quantized, no modulation, Telephony, voice, sound broadcasting: Açık modülasyonlu faz modülasyonlu, Dijital, açık-kapalı veya nicemlenmiş, modülasyonsuz, Telefon, ses, ses-müzik yayını.

Tam emisyon tanımı: 5K76G1E [P25 Phase II CQPSK (6.25 kHz slot)]

G7W: Angle-modulated, phase modulation, Two or more digital channels, Multiple Formats of Data Transmitted: Açık modülasyonlu, faz modülasyonlu, İki veya daha fazla dijital

kanal, İletilen çoklu veri formatları.

Tam emisyon tanımı: 10M0G7W ITU Emission Designator 08/34, May 8th 2008.

2M0G7W, 5M0G7W, 10M0G7W: Digital sound broadcasting. Sayısal ses-müzik yayını.

GARNS > Greek Amateur Radio Networks Society: Yunan Amatör Radyo Ağları Derneği

GE75 > Geneva Frequency Plan of 1975: 1975 yılı, İsviçre'nin Cenevre kensinde düzenlenen LF/MF Yayıncılık Konferansı Frekans Planı.

GMDSS > Global Maritime Distress and Safety System: Küresel Deniz Tehlike ve Güvenlik Haberleşme Sistemi. Deniz taşıtları için tüm dünya kapsamında tehlike, acil durum ve güvenlik haberleşme sistemi.

GMPCS Global Mobile Personal Communications by Satellite: Uydular Üzerinden Küresel Haberleşme Sistemi

GMSK > Gaussian Minimum Shift Keying: Gaussian Enaz/Asgari Kaydırma Anahtarlama. Cep telefonu standardında, HF (ICOM) radyolarda DV uygulamalarında kullanılır.

GPRS > General Packet Radio Service: Genel Paket Radyo Servisi

GDT > Ground Data Terminal: Yer Veri Terminali.

GSM > Global System for Mobile communications: Mobil iletişim için küresel sistem

G/T : (Gain to Noise Temperature Ratio) Kazanç/Gürültü Sıcaklık Oranı. Bir anten ve ön kuvvetlendiricinin toplam faydalı kuvvetlendirme faktörü. G/T ne kadar yüksekse alış o kadar iyi olacaktır.

Gain (geyn): Kazanç. Bir kuvvetlendiricinin çıkış gücü veya geriliminin giriş gücü veya gerilimine oranı. Bu oran genellikle dB cinsinden veya oran olarak ifade edilir.

H

H3E: AM, single sideband, full carrier, Single analog channel, Telephony, voice, sound broadcasting: Genlik Modülasyonu, tek yan bant, tam taşıyıcı, Tek analog kanal, Telefon, ses, müzik yayını.

Emisyon tanımı: 2K80H3E.

H9W: AM, single sideband, full carrier, Composite, one or more digital channel, one or more analog, Other combinations of information types: Genlik Modülasyonu, tek yan bant, tam taşıyıcı, Kompozit, bir veya daha fazla dijital kanal, bir veya daha fazla analog, Diğer bilgi türü kombinasyonları.

Emisyon designator: 3K00H9W (Australian MHFCS)

HD > High Definition: Yüksek Çözünürlük. HD ekranlar 720p olarak da adlandırılan, yatay 1280 x 720 dikey (921.600 toplam) piksel (nokta ışımaya) çözünürlüğe sahiptir.

HDAM > High Definition Analog Module: Yüksek Çözünürlüklü Analog Modül. Audio elektroniğinde yüksek çözünürlüklü analog pre amplifier modül.

HDR > High Dynamic Range: Yüksek Dinamik Aralık. TV ekranları için daha iyi, daha dinamik görünümlü pikseller oluşturmak.

HDTV > High-Definition Television: Yüksek çözünürlüklü TV ekranı veya monitör. HDTV' ler, 1990'ların sonlarında SDTV'nin yerini almaya başlayan daha yeni bir teknoloji ve daha yüksek 16:9 en boy oranında, yatay 1280 x 720 dikey (921.600 toplam) piksel (nokta ışımaya) çözünürlüğe sahiptir.

HF > High Frequency: 3-30 MHz arası Yüksek Frekans bandıdır.

HPA > High Power Amplifier: Yüksek güç kuvvetlendirici.

HRDDS > High Resolution Direct Digital Synthesizer: Yüksek Çözünürlüklü Doğrudan Dijital Sentezleyici. Yaesu telsiz cihazlarında ultra düşük gürültülü yerel osilatör sistemiyle sessiz ve net alım için kullanılır.

Hertz (Herz) = Cycle (Saykl) : [T.D.K. isim, fizik(Fizikçi Heinrich Hertz özel adından)] Saniyede bir titreşim yapan devirli bir olayın frekansına eşit frekans birimi.

(Seslisözlük) **1.** Saniyede bir titreşim yapan devirli bir olayın frekansına eşit frekans birimi.

2. Radyo dalgaları, hertz, hertzian waves elektromanyetik dalgalar, hertz, elektromanyetik dalga frekans birimi. **3.** hertz.

Heterodyne: Heterodin: Sinyal işleme tekniği kullanılarak iki başka frekansın radyo frekans

tekniki ile birleştirilmesi veya karıştırılmasıyla oluşturulan yeni bir sinyal frekansdır.

Hexagon Loop Antenna (*heksigan lup entena*): Altıgen döngü anteni köşeden beslemede ham empedansı 134 ohm, kazancı 3.43 dBi, kenar ortasından beslemede ham empedansı 132 ohm kazancı 3.48 dBi'dir. Altıgen kapalı devre tam dalga ve genelde tel antene 1:2 balun, yatay kullanımda (horizontal polarisation) iki köşe ortasından, dikey kullanımda (vertical polarisation) alt veya üst köşeden bağlanarak beslenir.

Hexagon Loop Anten boyu hesaplaması: $(300 \div \text{MHz}) \times 1.02 = \text{Anten Boyu}$

40m için Hexagon Loop Anten boyu hesaplaması: $(300 \div 7.100) \times 1.02 = 43,10 \text{ m}$

I

ICAO > International Civil Aviation Organization: Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü

ICET > Intergovernmental Conference on Emergency Telecommunications: Acil Durum Haberleşmesine ilişkin Hükümetlerarası Konferans

IDAS > Icom Digital Advanced System: Icom'un NXDN protokolü uygulaması cihaz markası.

IEEE > Institute of Electrical and Electronics Engineers: Elektrik ve Elekt-ronik Mühendisleri Enstitüsü. 1963 yılında kurulmuştur. Merkezi: Piscataway, New Jersey, ABD.

IEEE Standards Association: IEEE Standartları Derneği. IEEE'nin yan kuruluşudur. 2016 yılında kurulmuştur. Merkezi: Piscataway, New Jersey, ABD.

IF > Intermediate Frequency: Ara Frekans. Alıcılarda antenden gelen işaretin frekansının düşürüldüğü ara değer.

IF Filter > Intermediate Frequency Filter: Ara Frekans Filtresi. Süperheterodin telsizde (Superheterodyne Radio) ara frekans filtresi. Alınan RF bulunan ve istenmeyen yapay müdahaleleri gidermek için kullanılır.

IIRC > International Integrated Reporting Council: Uluslararası Birleşik Raporlama Konseyi.

IM > Intermodulation: Ara kiplenim.

IMD > Intermodulation Distortion / Arakiplenim Bozulması.

IP > Internet Protocol: İnternet Protokolü

IRC > Internet Relay Chat: İnternet Aktarmalı Sohbet.

IRC-27: International Radiotelegraph Conference 1927, Washington, D.C., United States. 4 October - 25 November 1927. Amatör telsizcilik dünyasına ilk defa 160m, 80m, 40m, 20m ve 10m bantlarının tahsis edilmesi kararı alınmıştır.

IRC-47: International Radio Conference 1947 (Atlantic City, 1947), Atlantic City, United States 16 May - 2 October 1947. Amatör telsizcilik dünyasına ilk defa 15m, 2m, 70cm, 23cm ve 13cm bantlarının tahsis kararı alınmıştır.

IRD > Integrated Receiver Decoder / Birleşik Alıcı Kod Çözücü

ISB > Independent Side Bands: Bağımsız Yan Bantlar. Genlik Modülasyonu, Bağımsız Yan Bantlar.

Emisyon: B8E. Tam emisyon tanımlaması: 6K00B8E, 8K00B8E.

ISDB > Integrated Services Digital Broadcasting: Sayısal Birleşik Hizmetler Yayıncılığı. Sayısal televizyon (DTV) ve sayısal radyo yayını için bir Japon standardı.

ISDB-T > Integrated Services Digital Broadcasting - Terrestrial: Karasal Birleşik Hizmetler Sayısal Yayını.

ISDN Integrated Services Digital Network: Tümüleşik Hizmetler Sayısal Ağı

ISO International Organization for Standardization: Uluslararası Standardizasyon Örgütü

ISPC > International Signalling Point Code: Uluslararası İşaretler Nokta Kodu

ISWR > Current Standing-Wave Ratio: Akım Durağan Dalga Oranı. Mevcut duran dalga oranı veya ISWR pratik amaç için VSWR ile aynıdır.

ITU > International Telecommunication Union: Uluslararası Telekomünikasyon Birliği.

United Nations/UN/Birleşmiş Milletler > Economic and Social Council (ECOSOC) / Ekonomik ve Sosyal Konsey > International Telecommunication Union (ITU)

ITU-D > Telecommunication Development Sector of ITU: ITU Telekomünikasyon

Geliştirme Sektörü

ITU-R > ITU Radiocommunication Sector: ITU Radyo Haberleşme Sektörü.

ITU-RR > International Telecommunication Union-Radio Regulations: Uluslararası Telekomünikasyon Birliği-Telsiz Tüzüğü.

ITU-SAT ICC > International Telecommunication Union-Satellite Intersector Coordination Committee: Uluslararası Telekomünikasyon Birliği/Uydu konusunda Sektörler arası Koordinasyon Komitesi.

ITU-T > ITU Telecommunication Standardization Sector: ITU Telekomünikasyon Standardizasyon Sektörü.

IVG > International Voice Gateway: Uluslararası Ses Geçidi.

Image Modes: Resim/Görüntü Modları: SSTV, FSTV, DSSTV, FAX, WEFAX.

Impedance (Empedans): Bir devrenin veya elemanın değişken elektrik akımına karşı gösterdiği karmaşık direnç, empedans. Özdirenç. Empedans, bir elektrik devresinde vb dalgalı akıma olan direnç. bir elektrik devresinde vb dalgalı akıma olan direncin ölçüsü.

Inclinometre: İnklinometre. Uydunun yükselme açısını ölçen alet.

Inclination: İnklinasyon uydunun yörünge düzleminin ekvator düzlemiyle yaptığı açı.

Inductance (Endüktans): İndüktans. Bobinin manyetik alan içerisinde enerji depolama kapasitesidir. (Bknz: <https://tr.wikipedia.org/İndüktans>)

Inductive: (Sortimes) Tümevarımsal, tümevarım.

Inductive reactance: Endüktif reaktans: İndüktörlerin (bobin) alternatif akım altında gösterdikleri direnç. İndüktif reaktans ohm eya ölçülür ve sembolü XL şeklindedir. Hesap formülü: $XL = 2 \times \pi \times f \times L$

Inductor (Bobin) : (sourtimes) 1-) İçinden geçen akım degistikce iki ucu arasında potansiyel fark olusan devre elemani. bir cesit akim kaynagi.

2-) Sinyal filtreleri yapmaktada kullanılabilinen, t=0 da dc wire (kısa devre), t=sonsuz da open circuit (açık devre) gibi davranan eleman, kapasitör'ün dual'idir.

Integrated: Birleşik, bütünlük. İki ayrı cihazın birleşik tek cihaz haline getirilmiş hali.

Interference (inturfırins) (parasite): Enterferans, parazit, parazit yapmak. Alınan sinyale tanımlanabilir veya tanımlanamaz yapay başka sinyallerin, emisyonların karışması, kiplenmesi.

Q Kodlarına bakınız: QRM

Intermodulation (intirmadyuleyşin): İntermodulasyon. Alıcının hoparlöründen çıkan sesin bozulmasına (audio distortion) neden olan yapay parazitin (interference) alınan sinyal ile birlikte gelmesine denir.

Interrupt (İnterapt): 1. (f.) kesmek, aralık açmak, ara vermek, fasıla vermek; intizamını bozmak, arasını kesmek; birinin sözünü kesmek, birinin işine mâni olmak. interrupted (s.) kesilmiş. interruptedly (z.) aralıklarla, fasılalarla. interruptive (s.) arayı kesici. interr.

2. Sözünü kesmek, akışını durdurmak, düzenini bozmak, kesmek, yarıda kesmek.

3. Kesme.

Ion (iyon) : (T.D.K.) Bir veya daha çok elektron kazanmış veya yitirmiş bir atom veya bir atom grubundan oluşmuş elektrik yüklü parçacık, yükün.

Isothermal (ayzefermıl): İzotermal. Ortam, madde veya cisimin sıcaklığının her noktasında sabit olduğu durum. Sıcaklık değişiminin sıfır olduğu ya da sıcaklığın sabit kaldığı ortam.

Isotropic (ayzitrapik): İzotropik, izotrop, eşyönlü. Zıttı "anisotropic / anizotropik".

(sourtimes) Türkçesi "eşyönlü" olan kelime. Doğrultudan ya da yönden bağımsız. Örneğin izotropik ışığa, şiddeti her yönde aynı olan ışımadır.

Işık: Düz dalgalar halinde yayılan elektromanyetik dalgalara verilen addır.

Işık Hızı: Işığın ve tüm diğer elektromanyetik dalgaların boşluktaki hızı 299.792.458 metre/saniyedir. (Pratikte, saniyede 300.000 Km olarak kullanılır.)

İ

iDEN > Integrated Digital Enhanced Network: Entegre/Tümleşik Sayısal Geliştirilmiş Ağ. (800 MHz, 900 MHz ve 1.5 GHz bantlarında çalışan Motorola GSM teknolojisidir.)

J

J1D: AM, single sideband, suppressed carrier, Digital, on-off or quantized, no modulation, Data, telemetry, telecommand: AM, tek yan bant, bastırılmış taşıyıcı, Dijital, açık-kapalı veya nicelenmiş, modülasyonsuz, Veri, telemetri, telekomünikasyon.

Emisyon tanımlama: 4K00J1D (eSSB) Emisyon tanımlayıcı, modülasyonlu bir dalga üzerinden sayısal, açma-kapama veya nicelenmiş, modülasyon sinyali olmadan veri aktaran bir kablosuz radyo anlamına gelir.

J2A: AM, single sideband, suppressed carrier, Digital with modulation, Aural telegraphy: Genlik modülasyonlu, tek kenar band, taşıyıcısı bastırılmış modüle edici alt taşıyıcı kullanan, Sayısal bilgi ihtiva eden tek kanallı, Kulakla alınabilen telgraf yayını. SSB CW.

Emission design: 100HJ2A, 134HJ2A.

J2B: AM, single sideband, suppressed carrier, Digital with modulation, Telegraphy for machine copy (RTTY, fast Morse): Genlik modülasyonlu, tek kenar band, taşıyıcısı bastırılmış modüle edici alt taşıyıcı kullanan, Sayısal bilgi ihtiva eden tek kanallı, Otomatik (makine) telgraf yayını. SSB machine CW.

Emisyon tanımları: 134HJ2B, RTTY 60HJ2B. ITU-R M.1732-1: PSK31 > 60H0J2B, CLOVER 2000 > 2K00J2B, MFSK16 > 316HJ2B.

J2C: AM, single sideband, suppressed carrier, digital with modulation, analog fax: AM, tek yan bant, bastırılmış taşıyıcı, sayısal modülasyonlu, veri.

Emission designator: 2K80J2C, modülasyon sinyali ile sayısal modüle edilmiş bir dalga üzerinden veri aktaran radyo sinyalidir.

J2D: AM, single sideband, suppressed carrier, Digital with modulation, Data, telemetry, telecommand: AM, tek yan bant, bastırılmış taşıyıcı, Sayısal modülasyonlu, Veri, telemetri, telekomünikasyon.

3K00J2D emisyon tanımı ile sayısal modüle edilmiş bir dalga üzerinden veri aktaran radyo sinyalidir. (Örnek: Codan Envoy LRDR digital voice.)

J2E: AM, single sideband, suppressed carrier, Digital with modulation, Telephony, voice, sound broadcasting: Genlik Modülasyonu, tek yan/kenar bant, bastırılmış taşıyıcı, Sayısal modülasyonlu, Telefon, ses ve ses-müzik yayını.

Emission designs: ITU: 1K20J2E, FCC: 2K80J2E.

J3C: AM, single sideband, suppressed carrier, Single analog channel, Analog fax: AM, tek yan bant, bastırılmış taşıyıcı, Tek analog kanal, Analog faks.

Emisyon Tanımı: 2K80J3C, tek analog kanal sinyali kullanılarak, modüle edilmiş bir dalga üzerinden veri aktaran bir kablosuz radyo anlamına gelir.

J3E: AM, single sideband-suppressed carrier, Single analog channel, Telephony, voice, sound broadcasting: Genlik Modülasyonu, tek yan bant, bastırılmış taşıyıcı, Tek analog kanal, Telefon, ses, ses-müzik yayını.

Emission designs: 2K70J3E, 2K80J3E, 3K00J3E.

4K45J3E: Sound broadcasting, single-sideband, suppressed carrier.

J7B: AM, single sideband, suppressed carrier, Two or more digital channels, Telegraphy for machine copy (RTTY, fast Morse): AM, tek yan bant, bastırılmış taşıyıcı, İki veya daha fazla sayısal kanal, Makine kopyalaması için telgraf (RTTY, hızlı Mors).

Emisyon tanımı: 2K80J7B, iki veya daha fazla sayısal kanal sinyali kullanarak, modüle edilmiş bir dalga üzerinden veri aktaran bir kablosuz radyo sinyalidir.

J8E: AM, single sideband, suppressed carrier, Two or more analog channels, Telephony, voice, sound broadcasting: Genlik Modülasyonu, tek yan/kenar bant, bastırılmış taşıyıcı, iki veya daha fazla analog kanal, telefon, ses, ses-müzik yayını.

Tam emisyon tanımlaması: 5K75J8E.

J9W: AM, single sideband, suppressed carrier, Composite, one or more digital channel, one or more analog, Other combinations of information types: AM, tek yan bant, bastırılmış taşıyıcı, Kompozit, bir veya daha fazla dijital kanal, bir veya daha fazla analog, Diğer bilgi türü kombinasyonları.

Emission designator: 3K00J9W, 4K00J9W, 6K00J9W (Manual of Regulations and Procedures for Federal Radio Frequency Management-Military Communications For Tactical and

Training Operations) (Australian MHFCS)

JAMSAT: Japonya AMSAT grubu.

JARL > Japanese Amateur Radio League: Japon Amatör Radyo Birliği.

JDN > Joint Data Network: Ortak Veri Ağı.

JINTACCS > Joint Interoperability of Tactical Command and Control Systems: Taktik Komuta ve Kontrol Sistemlerinin Ortak Birlikte Çalışabilirliği.

JPEG > Joint Photographic Experts Group: Baskı ve TV tekniğinde kullanılan sıkıştırılmalı profesyonel grafik formatı.

Jul : (Seslisözlük) Bir cisim üzerine uygulanan bir newtonluk kuvvetin uygulama noktasını, kendi doğrultusunda bir metre değiştiren iş birimi.

Joule (jul) : (TDK isim, fizik Fransızca) Bir cisim üzerine uygulanan bir newtonluk kuvvetin uygulama noktasını, kendi doğrultusunda 1 m değiştiren iş birimi.

K

KEGM: Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü

KEGM-TİM: Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü, Telsiz İşletme Müdürlüğü

Kapasitif reaktans: (Sourtimes) Bir alternatif akım devresinde kapasitörlerin gösterdiği zahiri direnç. Direnç'le karışmaması için genellikle z_c ile temsil edilir.

Formülü: $r = 1 / (2 * \pi * f * c)$ r: Kapasitif reaktans. π : 3.141592653589793... f: Alternatif akımın frekansı. ϕ : Şehir cereyanı için 50 Hz. c: Kapasitörün sığası.

Ku-Band: Ku Bandı. 11-13 GHz frekans bölgesini kullanan uydu yayın bandı.

Kuranportör: Elektrik enerjisi iletim hatları üzerinden 500 KHz daha yüksek frekanslardaki taşıyıcı elektromanyetik dalga ile her türlü bilgi haberleşmesi yapılan bir sistemdir. Power Line Carrier (PLC) ya da kuranportör olarak adlandırılır.

L

L Band: Radyo spektrumundaki 1 ila 2 GHz arasını kapsayan frekans bölümüdür. IEEE tanımlamasıdır.

ECC tarafından Avrupa'da L Bandı'nın 1452-1492 MHz aralığı karasal sayısal ses-müzik (broadcasting) yayımlarına ayrılmıştır. Bazı Avrupa ülkelerinde L Band'ı 1452-1492 MHz bandında (Örneğin Hırvatistan'da) DAB yapılmaktadır.

LBT > Listen Before Talk: Göndermeden Önce Dinle

LCF > Low Compressor Filter: Düşük Frekans/Bas kompresör filtresi.

LED > Light Emitting Diode: Işık Yayan Diyot

LF > Low Frequency: Düşük frekans. 30–300 KHz aralığındaki radyo frekansları.

LII > Legal Information Institute (ligil infurmeysın enstituyt): Yasal Bilgi Enstitüsü. Cornell Law School, Ithaca, New York.

LMDS > Local Multi channel Distribution System: Yerel mikrodalga çoklu dağıtım sistemi. 27.5 - 29.5 Ghz'de kullanılan yüzlerce TV yayını yapılabilmesini sağlayan sistem.

LMR Band > Land Mobile Radio Band (lend mobil rediyo bend): Kara Mobil Radyo Bandı

LNA > Low Noise Amplifier: Alçak Gürültü Kuvvetlendirici. Uydu sistemlerinde feedhorn'un hemen arkasında bulunan ve çok düşük gürültülü ilk kuvvetlendirici katı.

LNB > Low Noise Block: Alçak Gürültü Bloku. Bir LNA, frekans değiştirici ve ara frekans kuvvetlendiricisinden oluşan, 12 GHz'lik uydu işaretlerini 900-1700 MHz'lık ara frekansa çeviren blok.

LRDR > Long Range Digital Radio: Uzun Menzilli Sayısal Radyo (Codan Envoy LRDR Digital Voice)

LRT > Radiolocation Land-Temporary: Radyo konumu Arazi-Geçici.

LRT Station: Geçici konumlu arazi istasyonu.

LUF > Lowest Usable High Frequency: En Düşük Kullanılabilir Yüksek Frekans.

LW > Long Wave: 150-285 KHz. Bölge 1 ve 3'de LW radyo (broadcast) yayını frekans

bandı. (GE75)

Lattitude: Enlem. Yeryüzündeki bir noktanın ekvatorundan itibaren ölçülen kuzey/güney açısı.

Line Amplifier: Hat Kuvvetlendiricisi

Linear (*liniyir*): Doğrusal, çizgisel.

Link 1: NATO'nun Hava Savunma Kara Ortamı tarafından kullanılan çift yönlü dijital veri bağlantısıdır. (NADGE > NATO's Air Defence Ground Environment)

Link 14: NATO savaş gemilerinin HF teletipli ve ayrıca HF, VHF veya UHF bantlarda olabilecek veri iletim prokolüdür. NATO içindeki her ülkenin ADatP-14'te yayınlanan kendi Link 14 iletim biçimleri vardır.

Link 22: Yeni nesil NATO Taktik Veri Bağlantısı. Ayrıca NATO Geliştirilmiş Link Onbir (NILE) olarak da adlandırılır.

Local Ossillator: İç Osilatör. Bir alıcının içinde bulunan ve frekans değiştirme işleminde kullanılan osilatör.

Logaritma: Matematikte üstel işlevlerin tersi olan bir matematiksel fonksiyondur.

Logarithmic (*lagıritmik*): Logaritmik: Elektronikte büyümesi/artması üstel işlevi eğrisel olan bileşen veya devredir. $10^3 = 1000$ $10 \log 1 = 10$, $10 \log 2 = 100$, $20 \log 3 = 1000$.

Longnitude: Boylam. Yeryüzündeki bir noktanın Greenwich'e göre ölçülen doğu/batı açısı.

Loop Antenna: Kapalı devre, çember şeklinde, sekizgen, altıgen, dörtgen, dikdörtgen ve üçgen tel yapımlı, yatay veya dikey olarak balun ile kullanılan tam dalga anten.

Loudness: Ses şiddeti. Bazı müzik sistemlerinde düşük volumlerde bas ve tiz oranını orta seslere göre artıran buton. (Sözlük Sourtimes)

Low Power: <=100 Watts: Amatör telsizcinin yarışmalara 100 watt'ın altında gönderme yaparak katılmasıdır.

Lowest Usable High Frequency < LUF: En Düşük Kullanılabilir Yüksek Frekans: Radyo iletişimde alınan alan yoğunluğunun belirli bir süre için gerekli sinyal-gürültü oranını sağlamaya yeterli olduğu HF bandındaki frekanstır.

M

M-ary CPFSK > M-CPFSK > modulation#Continuous-phase frequency-shift keyin: modülasyon # Sürekli faz frekans kaydırma anahtarlama

MAC > Multiplexed Analog Components: Renk, aydınlık, ses ve eş zamanlama işaretlerinin sıkıştırılarak bir satır boyunca ayrı ayrı zamanlarda gönderildiği yayın sistemi.

MATV > Master Antenna TV: Ortak Anten Sistemi. Bir anten sisteminin birden fazla TV ye dağıtıldığı sistem.

MC > Magnetic Cassette > Musicassette > Magnetic tape Cassette: Türkçeye Kaset, Teyp Kaseti olarak geçmiştir. Philips çalışanı Lou Ottens tarafından geliştirilmiş, dünyada 1963 yılından 2000, Türkiyede 2010 lu yıllara kadar Casette Deck cihazlarında kullanılan yaklaşık boyutları 10,2 x 6,5 x 1,3 cm (4 x 2,5 x 0,5 inç) olan, kasa kısmı plastik, mika vb. yapılan, iki yönlü stereo veya mono ses kaydı yapılan, iki sarmal olan, çeşitli uzunluklarda, 3mm genişliğinde, 0.1 mm kalınlığındaki manyetik banttır.

MC > Moving Coil: Bobin hareketli pikap kafası.

MF > Medium Frequency: Orta frekans. 0,3 - 3 MHz aralığındaki radyo frekansları.

MHFCS > The Modernised High Frequency Communications System: Modernize Yüksek Frekanslı İletişim Sistemi.

MFN > Multi-Frequency Network operation: Çok Frekanslı Ağ çalışması

MFSK > Multiple Frequency Shift Keying: Çoklu Frekans Kaydırma Anahtarlama

MFSK4 : Mode MFSK4, Modulation 32-FSK, Bandwidth 154 Hz, ITU Designation 154HF1B.

MFSK8 : Mode MFSK8, Modulation 32-FSK, Bandwidth 316 Hz, ITU Designation 316HF1B.

MFSK11 : Mode MFSK11, Modulation 16-FSK, Bandwidth 154 Hz, ITU Designation 154HF1B.

MFSK16 : Mode MFSK16, Modulation Designation 218HF1B. 16-FSK, Bandwidth 218 Hz, ITU

MFSK22 : Mode MFSK22, Modulation Designation 435HF1B. 16-FSK, Bandwidth 435 Hz, ITU

MFSK31 : Mode MFSK31, Modulation Designation 330HF1B. 8- FSK, Bandwidth 330 Hz, ITU

MFSK32 : Mode MFSK32, Modulation Designation 630HF1B. 16-FSK, Bandwidth 630 Hz, ITU

MFSK64 : Mode MFSK64, Modulation Designation 1K26F1B. 16-FSK, Bandwidth 1260 Hz, ITU

MFSK Image: Mode MFSK Image, Modulation Analog FSK, Bandwidth 316 Hz, ITU Designation 316HF1C.

MGM > Machine Generated Mode: Makine Tarafından Oluşturulan/Üretilen Mod. FSK441, JT65B veya PSK31 gibi bilgisayar işlemlerine tamamen bağlı olan iletimlerdir.

MHz > Megahertz: 1000 KHz / 1000 000 milyon Hertz

mIRC: IRC'yi kullanmak için çalıştırılan bilgisayar programı.

MLTC-CPFSK > Multilevel Turbo Coded-Continuous Phase Frequency Shift Keying: Çok Düzeyli Turbo Kodlu-Sürekli Faz Frekans Kaydırma Anahtarlama

MLSE > Maximum-likelihood sequence estimation: Maksimum olabirlik sıra tahmini.

MM > Moving Magnet: Mıknatıs hareketli pikap kafası.

MMDS > Multipoint Microwave Distribution System: Mikrodalga çoklu dağıtım sistemi. 2 - 3 Ghz arasında kullanılan sistem ile tek bir antenle 30-120 adet TV yayını yapılabilmektedir.

MMDS > Multichannel Multipoint Distribution Service: Çok Kanallı Çok Noktalı Dağıtım Servisi.

MMS > Milli Monitör Sistemi: Ulusal İzleme Sistemi

MMS > Multimedia Message System: Multimedya Mesaj Hizmetleri

MOST > Multi Op, All Bands, Single transmitter:

MO2T > Multi Op, Two transmitters: Çoklu Op, İki verici. Amatör telsizcilikte birçok operatörün, iki verici ile genel bandın (HF, VHF, UHF) tüm alt bandarın da katıldığı yarışmadır.

MOBBC > Mobile Broadcast Measurement and Monitoring System: Gezici Radyo-TV Yayınları Ölçüm Sistemi.

MOBDF > Mobile Direction Finding and Monitoring Station: Mobil Yön Kestirme ve Monitör İstasyonu / Geçici Yön Bulma ve İzleme İstasyonu.

MOF > Maximum Observed Frequency: Maksimum Gözlemlenen Frekans.

MoU > Memorandum of Understanding: Mutabakat Zaptı

Moving Coil > MC: Bobin hareketli pikap kafası.

Moving Magnet > MM: Mıknatıs hareketli pikap kafası.

MP3: MPEG > Moving Picture Experts Group: Film Uzmanları Grubu.

MPE > Multipuls Excitation: Çoklu İkaz.

MPEG > Motion Picture Experts Group: Ses ve görüntü verilerinin sayısal ortamda sıkıştırılması ve açılması prensiplerini belirleyen bir standarttır. Sıkıştırma işleminde, görüntü kareleri arasındaki değişimler analiz edilir ve bir MPEG kodlayıcı (encoder) ile dosya boyları yaklaşık 1/200 oranında sıkıştırılır. Dosya uzantısı: **.mp3, .bit** (1995'ten önce).

MPEG versions; MPEG-1, MPEG-2, MPEG-3 ve MPEG-4.

MSK > Minimum-Shift Keying: Asgari Kaydırma Anahtarlama.

MSS > Mobile Satellite Service: Mobil/Gezici Uydu Servisi.

MUF > Maximum Usable Frequency: Maksimum Kullanılabilir Frekans: Verici gücünden bağımsız olarak gökyüzü radyo dalgalarının ionosfer (ionosphere), troposfer'den (troposphere) yansıma yoluyla iki nokta arasında iletim için kullanılabilecek en yüksek radyo frekansıdır.

MURS > Multi Use Radio Service: Çok Kullanımlı Telsiz Hizmeti. ABD'de verilen halk bandına benzer, kural gereği lisanslı iki yönlü bir radyo (telsiz) hizmetidir.

MVDS > Microwave Video Distribution System: Mikrodalga video dağıtım sistemi. 37 - 40 Ghz ve 40.5 - 42.5 Ghz frekanslarında yapılan çok kanallı mikrodalga TV yayını.

MW > Medium Wave: 525-1605 KHz Bölge 1 ve 3'te MW radyo (broadcast) yayını, 535-1605 KHz Bölge 2'de MW radyo (broadcast) yayını frekans bandı. (GE75)

Multiplex: Multipleks. Çoğullama. Birden fazla işaretin aynı anda ortamdan iletmesi için zaman veya frekans uzayında değişik yerlere yerleştirilmesi.

Madde : (T.D.K.) Duyularla algılanabilen, bölünebilen, ağırlığı olan nesne, cisim.

Manyetik Alan: (T.D.K.) Bir mıknatısın N ucundan dışarı çıkıp dağıldıktan sonra yine toplanıp S ucundan içine giren kuvvet çizgilerinin yayılmış bulunduğu alan.

Microwave: Mikrodalga. Frekansı 500 MHz den yüksek olan dalgalar.

Modulation (*macileyşın-Fr: Modülasyon*): Modülasyon, kipleme, kiplenim. Alçak frekanslı bilgi sinyallerinin, belirli metodlarla yüksek frekanslı taşıyıcı radyo dalgaları üzerine bindirilip uzak mesafelere gönderilmesi işlemine denir.

(T.D.K.) **1.** Bir sesin yayılmasında ortaya çıkan yeğnlik, vurgu, ton değişimlerinden her biri.

2. fizik Bir dalganın genlik, evre ve sıklığının bir yasaya göre zaman içinde farklılaşması.

Modülasyon: (uzak.mersin.edu.tr) Bilgi işareti tarafından taşıyıcı frekansına ait herhangi bir özelliğin (genlik, frekans, faz vb.) değiştirilerek, bilgi iletilmesine modülasyon denir.

Modulator (*Modüleytir-Modülatör*): (Seslisözlük) **1.** Sesini değiştirmek, sesi ayarlamak, hafifletmek. **2.** Ayarlayıcı. **3.** Modülatör, kipleme. **4.** Kipleme. (TA3DP) Bilgiyi (Örneğin: 20-20000 Hz. aralığındaki ses-mekanik frekansın) özelliğini değiştirmek suretiyle taşıyıcı elektromanyetik dalgalara bindiren elektronik devre.

Monochrome: Tek renkli. Siyah/Beyaz TV görüntüsü.

Mount: Montaj Düzenegi. Uydu antenlerinde yatay ve düşey ayar imkanı sağlayan montaj mekanizması.

Multiband (*maltibend*): Çok bandlı.

Multiband Antenna (*maltibend entena*): Telsiz haberleşmesinde birden fazla bandda çalışan (dinleme ve gönderme yapan) antene denir.

Multiplexing (*maltipleksin*): Çoğullama, çoğullama işlemi. Tersi; Demultiplexing: Çoklu çözücü.

N

NADGE > NATO's Air Defence Ground Environment: NATO'nun Hava Savunma Kara Ortamı tarafından kullanılan çift yönlü dijital veri bağlantısıdır. (Link 1)

Narrow band modes: Dar band modları: (< 500Hz) CW, RTTY, PSK, QRSS.

NATO > North Atlantic Treaty Organization: Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü

NB > Noise Blanker: Gürültü giderici. Elektromanyetik dalgalara yapay müdahalelerin (Kontrollü veya kontrolsüz yapay emisyonların müdahalesi | parazit. QRM) giderilmesi için kullanılan bir devre (IF) ve işlevdir. Gürültü giderime işlevi, SSB/CW/RTTY/PSK/AM emisyonlarında aktiftir. FM emisyonlarında işlevsizdir.

NCC > National Control Center: Milli/Ulusal Kontrol Merkezi

NEXEDGE: Kenwood'un NXDN protokolü uygulaması cihaz markası.

NILE > NATO Improved Link Eleven: Yeni nesil NATO Taktik Veri Bağlantısı.

NIST > US National Institute of Standards and Technology: Birleşik Devletler Ulusal Standartlar ve Teknoloji Enstitüsü

NR > Noise reduction: Gürültü azaltma. Elektromanyetik dalgalara yapay müdahalelerin (Atmosferik ve trapesferik müdahale | parazit. QRN) giderilmesi için kullanılan bir devre (DSP) ve işlevdir. Gürültü azaltma işlevi, QRN bileşenlerini azaltır ve istenilen bilgi sinyallerini güçlendirir.

NSA > National Security Agency: ABD Ulusal Güvenlik Ajansı.

NSA/CSS > National Security Agency/Central Security Service: ABD Ulusal Güvenlik Ajansı / Merkezi Güvenlik Servisi.

SPC > National Signalling Point Code: Ulusal İşaretleme Nokta Kodu

NTIA > National Telecommunications and Information Administration: ABD Ulusal Telekomünikasyon ve Bilgi İdaresi (Kararları ve uygulamaları uluslararası etkilemektedir.)

NTC Thermistor > Negative Temperature Coefficient Thermistor: Negatif Sıcaklık Katsayılı Termistör. Negatif (soğuk) sıcaklık katsayısına sahip dirençlerdir. Isı derecesi düşüncü

değeri düşen dirençtir.

NTSC > National Television System Committee: Ulusal Televizyon Sistemi Komitesi

NTSC: Amerika ve Japonya da kullanılan Televizyon Renk kodlama sistemi. 525 çizgi, 30 görüntü/saniye özelliklerinde.

NXDN > Next Generation Digital Narrowband: Yeni Nesil Dijital Telsiz (Icom ile Kenwood protokolu/uygulaması.)

Narrowband (nerobend): Dar band.

Noise (noiz): Gürültü. Rasgele değişen bozucu işaretler. Gürültü seste hışırtı halinde, resimde ise karlanma olarak orataya çıkar. Elektronik haberleşmede QRN, QRM.

Noise Figure (Noiz Fegur): Gürültü Şekli, Gürültü Sayısı. Bir sistemde işarete eklenen gürültünün miktarını gösteren sayıdır. İdeal bir kuvvetlendiricide bu sayı 0 dB dir.

Noise Temperature (noiz tempracur): Gürültü Sıcaklığı. Bir sistemde işarete eklenen gürültünün miktarını göstermek üzere kullanılan eşdeğer sıcaklıktır. Gürültü sıcaklığı ne kadar az ise eklenen gürültü o kadar azdır.

Nonorthogonal (nanortaginıl): Orthogonal (ortogonal) olmayan.

O

OCF > Off Center Feed: Kapalı Merkezi Beslemeye.

OECD > Organization for Economic Cooperation and Development: İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı

OFDM > Orthogonal Frequency Division Multiplexing: Ortogonal Frekans Bölmeli Çoğullama, Dikey Kodlanmış Frekans Bölmeli Çoklama.

OIRT > Organisation Internationale de Radiodiffusion et de Télévision: Uluslararası Yayın ve Televizyon Organizasyonu

O.S.T. > Original Sound Track: Orjinal Film Müziği, Film Müziği.

OVF > Overflow Frequency: Frekansta Taşma. Bazı telsizlerde, bir freskansta aşırı sinyal alınması durumunu ikaz eden analog veya sayısal ikaz göstergesi. (Bakınız: RFG)

OVP > Over Voltage Protection: Aşırı Gerilim Koruması. DC elektrikle çalışan elektronik cihazları güç kaynaklarından gelen voltaj dalgalanmalarından ve oluşabilecek hasarlardan koruyan devre veya cihaza denir. Bakınız Crowbar Circuit.

OWF > Optimum Working Frequency: En İyi/İdeal Çalışma Frekansı.

Octagon Loop Antenna (aktıgan lup entena): Sekizgen döngü anteni köşeden beslemede ham empedansı 136 ohm, kazancı 3.51 dBi, kenar ortasından beslemede ham empedansı 135 ohm kazancı 3.54 dBi'dir. Sekizgen kapalı devre tam dalga ve genelde tel antene 1:2 balun, yatay kullanımda (horizontal polarisation) iki köşe ortasından, dikey kullanımda (vertical polarisation) alt veya üst köşeden bağlanarak beslenir.

Octagon Loop Anten boyu hesaplaması: $(300 \div \text{MHz}) \times 1,02 = \text{Anten Boyu}$

40m için Octagon Loop Anten boyu hesaplaması: $(300 \div 7.100) \times 1,02 = 43,10 \text{ m}$

Ohm (om): Elektrik ve elektronik direnç birimi. Simgesi Ω .

Ohm Kanunu: Bir telden geçen akımın, geçtiği alanla doğru orantılı ve uzunluğuyla ters orantılı olduğu gerilim, akım ve direnç arasındaki bağlantıyı konu alan, alman fizikçi Georg Simon Ohm tarafından bulunmuştur. Ohm Kanunu formülleri, elektrik ve elektronik devre elemanı olarak kullanılacak direnç / resistor değerlerinin belirlenmesi için kullanılır ve uygulanır.

Omni (amni): Bütün, yekpare.

Omnidirectional (amnidireksinıl): Çok yönlü, tüm yönlü, her yöne.

Omnidirectional Antenna (amnidireksinıl enteni): Tüm yönlere, her yöne çalışan yekpare anten.

Omni Fiberglass (amni faybirglas): Bütün fiberglas, yekpare fiberglas.

Opus: Xiph.Org Vakfı tarafından geliştirilen ve Internet Engineering Task Force (İnternet Mühendisliği Görev Gücü) tarafından standartlaştırılan, ilk sürüm 11 Eylül 2012 tarihinde çıkarıldığı, konuşmayı ve genel sesi tek bir formatta verimli bir şekilde kodlamak için tasarlanmış, gerçek zamanlı etkileşimli iletişim için yeterince düşük gecikme süresi ve düşük düzeyde kalırken, kayıplı bir ses kodlama formatıdır. Sinema seslendirmelerinde çok az kullanılmaktadır.

Dosya uzantısı: .opus

Orthogonal (*ortaginil*): Kağan SIRDAR (TA3KS) açıklaması: OFDM (Ortogonal/Dikey Kodlanmış Frekans Bölmeli Çoklama) uygulamalarındadır. Sayısal modülasyon tiplerinde veriler birden fazla alt taşıyıcı sinyal yoluyla iletilebilir, OFDM gibi modülasyonlarda ise bu alt taşıyıcı sinyaller ortogondur; yani bu sinyaller kare matrisler şeklinde kodlanmıştır. Bu sayede alt taşıyıcı sinyaller arasında enterferans önlenmiş olur. Bu durum alt taşıyıcı sinyalleri birbirinden ayırmak için filtre kullanılması gerekliliğini ortadan kaldırdığından alıcı ve verici tasarımlarının basitleştirilmesini mümkün kılmıştır.

Ozone (*ozon*) : (Sourtimes) Saf ve temiz hava.

Ozonosfer > Ozon Tabakası: Yer yüzeyinden 30 km. yukarıda, stratosferin üst kısmında bulunan, Güneş'ten gelen morötesi ışınlarının (UV-B, UV-C) dünyaya erişmesini ve doğaya zarar vermesini önleyen gaz tabakasıdır.

P

P3E: Pulse, no modulation, Single analog channel, Telephony, voice, sound broadcasting: Modüle edilmemiş darbe dizisi, Tek analog kanal, Telefon, ses, ses-müzik yayını.

PAL > Phase Alternate Line (*feyz altirnit layn*): Batı Avrupa ve Türkiye'de kullanılan renkli TV yayın standardı. 625 çizgi, 25 görüntü/saniye özelliklerinde.

PCM > Pulse Code Modulation: Darbe Kod Kiplenimi.

PCM > Pulse-code Modulation: Bilgisayarlarda, kompakt diskler, DVD'ler, telefon ve diğer sayısal ses uygulamalarında kayıpsız ve sıkıştırmasız ses dosya formatı standardıdır. Dosya Uzantısı: .pcm

PDM > Polarization-Division Multiplexing: Polarizasyon-Bölmeli Çoklama.

PDFM > Portable DF and Measuring Equipment: Portatif DF ve Monitör Teçhizatı / Taşınabilir Dinleme Kestirme Sistemi ve Görüntüleme/İzleme Teçhizatı.

PLC > Power Line Carrier: Elektrik enerjisi iletim hatları üzerinden 500 KHz daha yüksek frekanslardaki taşıyıcı elektromanyetik dalga ile her türlü bilgi haberleşmesi yapılan bir sistemdir. Kuranportör olarak da adlandırılır.

PMR446 > Personal Mobile Radio (*pörsınıl mobil rediyo*): 446 MHz Kişisel Seyyar Telsiz (Analog)

PPCM > Pixels Per Centimeter: Santimetre başına piksel (ppcm), bilgisayar monitörü veya televizyon ekranı gibi elektronik bir görüntü aygıtının ya da kamera ya da görüntü tarayıcı gibi görüntü sayısallaştırma aygıtının piksel yoğunluğunun (çözünürlük) ölçümüdür.

PPI > Pixels Per Inch: İnç başına piksel. Bilgisayar monitörü veya televizyon ekranı gibi elektronik bir görüntü aygıtının ya da kamera ya da görüntü tarayıcı gibi görüntü sayısallaştırma aygıtının piksel yoğunluğunun (çözünürlük) ölçümüdür.

PSK > Phase Shift Keying (*feyz şift kiyin*): Faz Kaydırma Anahtarlama.

PSK31/1-PSK31: Phase Shift Keying, Bandwidth 31 Hz. / Faz Kaydırma Anahtarlama, Band genişliği 31 Hz.

PSK63/1-PSK63: Phase Shift Keying, Bandwidth 63 Hz / Faz Kaydırma Anahtarlama, Band genişliği 63 Hz.

PSK63FEC/PSK63F/PSKR 1-PSK: Phase Shift Keying, Bandwidth 63 Hz, Forward Error Correction. / Faz Kaydırma Anahtarlama, Band genişliği 63 Hz, Gönderim Yönünde Hata Düzeltme / İleri Hata Düzeltme.

PSK63RC4/4-PSKR: Phase Shift Keying, Bandwidth 330 Hz, Forward Error Correction. / Faz Kaydırma Anahtarlama, Band genişliği 330 Hz, Gönderim Yönünde Hata Düzeltme / İleri Hata Düzeltme.

PSK63RC5/5-PSKR: Phase Shift Keying, Bandwidth 416 Hz, Forward Error Correction. / Faz Kaydırma Anahtarlama, Band genişliği 416 Hz, Gönderim Yönünde Hata Düzeltme / İleri Hata Düzeltme.

PSN > Phase Shift Network (*feyz şift nedvörk*): Faz Kaydırma Ağı.

PSN Modulation > Phase Shift Network Modulation: Faz Kaydırma Ağ Modülasyonu. ICOM amatör telsizlerde modülasyon ve demodülasyon işlemleri DSP ünitesinde, özellikle SSB

modunda net ve kaliteli sinyal üretimi için kullanılan sistemdir.

PTC Thermistor > Positive Temperature Coefficient Thermistor: Pozitif Sıcaklık Katsayılı Termistör. Pozitif sıcaklık katsayısına sahip dirençlerdir. Isı derecesi artınca değeri artan dirençtir.

Pixel: Piksel: Elektronik cihaz ekranı, monitör vb. veya projeksiyon görüntü noktacığı.

Phase (feyz): Faz. Bir işaretin başka bir referansa göre kaymasını gösteren açı.

Parabola (perebile): Parabol. Parabolik Anten'lerde odaklayıcı reflektörün kesit şeklidir.

Parabolic Antenna (perebalık entena): Parabolik Anten. UHF ve özellikle SHF bandı frekanslarında kullanılan, metal içbükey sinyal odaklayıcı (reflektör) ve odak noktasında alıcı anteni (LNB) bulunan anten türüdür. Kullanım özelliğine göre reflektörü 60 cm ile 20m çaplı olanları vardır. Parabol Anten de denilir, halk arasında Çanak Anten olarak adlandırılır. Alıcı ve verici olarak kullanılır.

Partikül (fr: particule, ing: particle): Mikroskopik parçacık. Yeryüzündeki metal, katı, sıvı maddelerin ve diğer tüm varlıkların troposferdeki mikroskobik parçacıklarına partikül denmektedir. Partikül nefes alan tüm canlılar için en tehlikeli hava kirliliği biçimidir.

Polarisation: Polarizasyon, kutuplanma, kutulaşma. Bir elektromagnetik dalganın elektrik alan vektörünün doğrultusu. Elektromagnetik dalgalar yatay, düşey, dairesel ve eliptik polarizasyonlu olabilirler.

Potentiometer (potenşiyoomıdır) /Tree Potentiometer (tri potenşiyoomıdır): Ayarlı direnç, potansiyometre, trimpot. Tornavida gibi alet ve fiziksel müdahale ile değeri değiştirilebilen ve uzun süre bu değeri koruyabilen, üç terminalli dirençlerdir.

Pre-Emphasis (pri emfissıs): Ağırlık verme. Gürültüyü azaltmak için yüksek frekanslı bileşenleri kuvvetlendirme işlemi. Bu iş için kullanılan devre veya süzgeç.

Propagation (propageyşın)(propagasyon): (seslisözlük) Yayılma, yayılım, üreme, çoğalma.

Q

QAM > Quadrature Amplitude Modulation: Dördül/Dördülleme Genlik Modülasyonu.

QAM formats/biçimler: 4-QAM, 8-QAM, 16-QAM, 32-QAM, 64-QAM, 128-QAM, 256-QAM, 512-QAM, 1024-QAM, 2048-QAM, 4096-QAM.

qHD: Yatay 960 × 540 dikey toplam (toplam 518.400) piksel çözünürlüğünde, 16:9 en boy oranında TV ekranıdır. Ancak, 2010 yılından sonraki üretimlerine birçok marka ürettikleri cep telefonu ekranlarında qHD'yi uygulamışlardır.

QHD > Quad HD > Quad High Definition: Dörtlü Yüksek Çözünürlük. WQHD (Wide Quad HD) olarak da adlandırılır. 2560 x 1440 (3.686.400 toplam) piksel çözünürlükte bir ekran çözünürlüğüdür. Standart HD (720p) çözünürlüğün veya 1280x720 pikselin dört katı alana sahiptir.

QPSK > Quadrature/Quartenary Phase Shift Keying: Dörtlü Faz Kaydırma Anahtarlama

QPSK31/4-PSK31: Quadrature/Quartenary Phase Shift Keying, Bandwidth 62.5 Hz. / Dörtlü Faz Kaydırma Anahtarlama, band genişliği 62.5 Hz.

QPSK63/4-PSK63: Quadrature/Quartenary Phase Shift Keying, Bandwidth 125 Hz. / Dörtlü Faz Kaydırma Anahtarlama, band genişliği 125 Hz.

QRP: <=10 Watts: Amatör telsizcinin yarışmalara 10 watt'ın altında bir güçle gönderme yaparak katılmasıdır.

QRSS > Very Slow CW: Çok Yavaş CW (2200m amatör bandda kullanılır.).

R

R/L > RadioLink: Sadece iki cihaz ya da sistem arasında elektromanyetik dalga ile iletişim için kurulan elektronik sistemdir.

R&TTE > Radio&Telecommunications Terminal Equipment: Telsiz ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanları.

R3E: AM, single sideband, reduced or controlled carrier, single analog channel, telephony, voice, sound broadcasting: Genlik Modülasyonu, tek yan bant, azaltılmış veya kontrollü

taşıyıcı, tek analog kanal, telefon, ses, ses-müzik yayını.

Tam emisyon tanımlaması: Radio voice / Telsiz ses 2K80R3E.

4K00R3E: Mono ses-müzik yayını. Sound broadcasting, single-sideband reduced carrier, single channel.

RAN > Royal Australian Navy: Avustralya Kraliyet Donanması.

RCC > **Regional Commonwealth in the Field of Communications**: Haberleşme Alanında İşbirliği Bölgesel Devletler Topluluğu.

RDS > **Radio Data System**: Radyo Bilgi Sistemi. Radyo istasyonun söz ya da müzik yayını ile birlikte yazılı bilgiler yayınlaması.

RFG > **Reduced Frequency Gain**: Azaltılmış Frekans Kazancı. Telsiz cihazının bir frekansına genel aşırı sinyalin cihaz üzerindeki devreler komutlarıyla azaltılması işlemi ve bu işlemin analog veya sayısal göstergeleri. (Bakınız: OVF)

RHCP > **Right Hand Circularly Polarised** > **Sağ El Dairesel Polarize**: (wikipedia.org) Elektrodinamikte, bir elektromanyetik dalganın dairesel polarizasyonu, her noktada dalganın elektromanyetik alanının sabit bir büyüklüğe sahip olduğu ve dalganın yönüne dik bir düzlemde sabit bir oranda döndüğü bir polarizasyon durumudur.

RLAN > **Radio Local Area Network**: Yerel Alan Radyo Şebekesi

RLOS > **Radio Line of Sight**: Radyo Görüş Hattı.

RMC > **Regional Monitoring Control Center**: Bölge Monitör/İzleme Kontrol Merkezi

RMS > **Root-Mean-Square**: AC etkin değer, RMS değer, AC nin, bir direnç üzerinde tükettiği enerjiye eşit enerji tüketen D.C. karşılığıdır.

(sourtimes) **root mean square**'in kısaltılmışıdır, voltaj ölçerken kullanılır. Dolayısıyla güç ölçerken de bu voltaj akımla çarpılırsa RMS power olur.

Alternatif salınımları ölçmek için bir metod alınan ölçümlerin karelerinin ortalamalarının karekökü amplifier güç değerleri bazen RMS olarak verilir.

RR > **Radio Regulations**: Radyo Yönetmelikleri

RR Region 1 > **Radio Regulations Region 1**: Radyo Yönetmelikleri Bölge 1

RR Region 1 Allocation and RR footnotes applicable: Uygulanabilir Radyo Yönetmelikleri Bölge 1 Tahsisleri ve Dipnotları.

RRS > **Regional Remote Station**: Bölge Uzaktan Kumandalı Sabit Monitör İstasyonu.

RPE > **Regular Pulse Excitation**: Düzenli darbe uyarmalı kodlayıcı.

RRR > **Repeat Request Rate**: Tekrarlama Talebi/İsteği Oranı.

RSC > **Resistance to Skin Cracking**: Kabuk Çatlamasına Karşı Direnç.

RSGB > **The Radio Society of Great Britain**: Büyük Britanya Radyo Derneği.

RST > **Readability+ Signal+Ton**: Okunabilirlik/Anlaşılabilirlik (QRK), Sinyal şiddeti (QSA), Ton (QRI, Genelde CW için kullanılır).

RX > **Receiver**: Alıcı. RF alıcısı. Farklı türden elektromanyetik sinyalleri almak için kullanılan bir donanım modülü veya cihazdır.

Radiation (*radyasyon*): Radyasyon, ışınım. Zararlı ışın, zararlı ışınım.

Radio (*reydyu*): Radyo: Kamuoyunda, elektronik yayınları alıp insan sesi ve müzik şeklinde hoparlöründen yayımlayan elektronik cihaza denir.

Dünyada, özellikle amatör telsizcilikte ise; çeşitli frekanslarda ve çeşitli modülasyonlarda elektromanyetik dalgaların alınması veya hem alınması hem gönderilmesi işlevini yapan elektronik cihaza denir. Halk dilinde telsiz olarak bilinir.

Radyo (*radio*) : (T.D.K. isim (*ra'dyo*) Fransızca *radio*) **1.** Elektrik dalgalarının özelliğinden yararlanarak seslerin iletilmesi sistemi. **2.** Elektrik dalgalarıyla düzenli olarak yayın yapan istasyon ve bu istasyonun programlarını düzenlemekle görevli kuruluş. **3.** Bu istasyonun yayınlarını alan araç.

Raster (*ratsır*): Aydınlanmış TV ekranında işaret olmadığı zaman görülen beyaz çizgiler.

Reaktans: Zahiridirenç. İki çeşittir: **endükti freaktans** ve **kapasitif freaktans**. Toplam reaktans ise bu ikisinin farkıdır.

Alternatif akım devrelerinde, doğru akım devrelerinde olan dirençten farklı olarak boninin veya kondansatör akıma karşı yarattığı dirençtir. **Bobinli** devrelerde f frekans, l **self** endüktans iken $x = 2 * f * \pi * l$, kondansatörlü devrelerde ise c **kapasitans** olmak üzere $x = 1 / 2 * f * \pi * c$ dir.

Reflection (riflakşın): Yansıma.

Reflector (riflaktır): Yansıtıcı eleman.

Regülatör (fransızca: régulateur): Düzenleyici.

Rectangular Loop Antenna (rek'tangyälär lup entena) or Elongate Loop Antenna (ē'lōnggāt lup entena): Dikdörtgen döngü antenin ham empedansı 50 ohm olup, **2.38 dBd veya 4.53 dBi** kazançlıdır. Dikdörtgen kapalı devre tam dalga ve genelde tel antene 1:1 akım telsiz topraklanmışsa 1:1 gerilim balunu ile yatay kullanımda (horizontal polarisation) kısa kenar ortasından, dikey kullanımda (vertical polarisation) alt veya üst köşeden bağlanarak beslenir. Uzun kenar, kısa kenarın iki katıdır. (Anten Boyu / 6 = Kısa Kenar)

50 ohm vertical elongated horizontally polarized / 50 ohm dikey uzatılmış yatay polarize.

Rectangular Loop Anten boyu hesaplaması: $(300 \div \text{MHz}) \times 1.03 = \text{Anten Boyu}$

40m için Delta Loop Anten boyu hesaplaması: $(300 \div 7.100) \times 1.03 = 43,52 \text{ m}$

Rezonans: (Sortimes) 1-) Yüksek frekansta kapasitif reaktansın endüktif reaktansa eşit olduğu an. $x_c = x_l$.

2-) rlc devresinde kondansatörün ve bobinin ohmic değerlerinin birbirini sıfırlaması. Empedansın sadece reel kısmının görülmesi.

3-) Bir telsiz istasyonunda, telsiz cihazından gönderilen RF'nin, iletim hattı ve anten bütünlüğünden bulunduğu ortama tamamen (geri dönüşsüz) yayılması. (TA3DP)

Resistance (rezistins): (T.D.K. fizik) Bir nesnenin elektrik akımına karşı dayanma özelliği, mukavemet, rezistans.

Receiver (rizayvı): Alıcı, elektromanyetik dalgaları alarak bu dalgalara yüklenmiş olan bilgiyi (ses, görüntü, resim vb.) ilk haliyle hopperlör, ekran vb.den veren elektronik cihaza denir.

Resistance (rezistins) / Resistor (rezistir) Capaticans (kapasidins): Direnç, rezistans, kapasitans. Elektrik ve elektronik devrelerde en çok kullanılan, uçları arasında akım ve gerilim düşümüne sebep olan elektronik bileşen ya da devre elemanıdır. Değerleri, genelde üzerindeki renk bantlarıyla ifcaade edilir.

Kullanım şekline göre: Sabit dirençler, ayarlı dirençler.

Yapısına göre: Karbon dirençler, telli dirençler, film dirençler.

Direnç devrede Ohm Kanunu formül ve hesaplamaları ile kullanılır.

S

S-DAB > Satellite Digital Audio Broadcasting: Uydu Dijital/Sayısay Ses/Müzik Yayını.

S/N Ratio > Signal-to-Noise Ratio: Sinyal Gürültü Oranı.

SAWF: Surface Aquistic Wave Filter / SAW Süzgeci. Yüzey akustik dalgaları prensibi ile çalışan ve bobin, kondansatör kullanmayan keskin kenarlı Y.F. süzgeçleri.

SCC > Signal and code constructions: Sinyal ve kod yapıları

SCR > Silicon Controlled Rectifier: Silikon Kontrollü Doğrultucu / Tristör. Gerilim ve akım devrelerinde hızlı anahtarlama işlemi yapan, çeşitli kılıflarda, dört katmanlı yarı iletken devre elemanı/bileşenidir. Anode (A), Gate (G), Cathode (K) olarak üç bağlantısı/terminali vardır.

SCS > Subsidiary Communications Subcarrier: Bağlı İletişim Alt Taşıyıcı

SD > Standard Definition: Standart Çözünürlük. Genel olarak SD 480i/p veya 640×480 piksel (4:3 en-boy oranı, tüplü televizyon ekranı) olarak tanımlanır. SD 480i/p 720x480 ve 576i/p 720x576 çözünürlüğe TV ekranlarını da içerir.

SDR: Software-defined radio / Yazılım tanımlı radyo / Bilgisayar program radyosu.

SDR-J: SDR software for FM and DAB on Windows and Linux. / Windows ve Linux'ta FM ve DAB için SDR yazılımı. (Jan van Katwijk tarafından.)

SDTV > Satellite Digital Teleproductions: Sayısal Uydu Uzak Yapımları

SDTV > Standard-definition Television: Standart çözünürlüklü Televizyon. 20. yüzyılın evrensel video formatı olan 4:3 SDTV, 1941'den bu yana SD 480i/p, 640×480 ve 720x480 ile 576i/p 720x576 çözünürlüğe TV ekranlarını ifade eder.

SDV > Secure Digital Voice: Güvenli Sayısal Ses.

SEC > U.S. Securities and Exchange Commission: Birleşik Devletler Menkul Kıymetler ve Borsa Komisyonu.

SFN > Single-Frequency Network operation: Tek Frekanslı Ağ çalışması.

SHF > Super High Frequency: 3-30 GHz (3.000-30.000 MHz) arası Süper Yüksek Frekans bandıdır.

SMD > Surface Mount Device: Yüzeyle Monte Edilen Elektronik Parça. Delik açmadan, devre kartının (PCB) yüzeyindeki bağlantı yollarına lehimlenen yeni nesil elektronik parça/bileşen.

SMPS > Switch Mode Power Supply: Anahtarlama Güç Kaynağı

SMR > Specialized Mobile Radio: Özelleşmiş Mobil Radyo. (Motorola)

SMS > Short Message Service: Kısa Mesaj Servisi

SMT > Surface Mount Technology: Yüzeyle Montaj Teknolojisi. Yeni nesil Elektronik bileşenlerin devre kartının (PCB) yüzeyindeki bağlantı yollarına lehimlenerek devre oluşturma işlemidir.

SNR > Signal-to-noise ratio: Sinyal gürültü oranı

SOAB > Single Operator All Bands: Tek Operatör Tüm Bandlar. Amatör telsizcilikte tek operatörün genel bandın (HF, VHF, UHF) tüm alt bandlarında katıldığı yarışmadır.

SOFDM > Spread Orthogonal Frequency Division Multiplexing: Yayılmış Ortogonal / Dikey Frekans Bölmeli Çoğullama.

SPG: Sync Pulse Generator / Senkron Pals Üretici

SS > Spread Spectrum: Yayılı Spektrum.

SSB > Single-sideband: Tek kenar/yan band. (AM, Single Sideband)

SSB-AM > SSB Amplitude Modulation: SSB Genlik Modülasyonu

SSB-FC > SSB Full Carrier: SSB Tam Taşıyıcılı. (H3E)

SSB-RC > SSB Reduced Carrier: SSB İndirgenmiş Taşıyıcı. (R3E)

SSB-SC > SSB Suppressed Carrier: SSB Taşıyıcısı Bastırılmış. (J3E)

SSB-WC > SSB with carrier: SSB taşıyıcı ile.

SSOP > Sanitation Standard Operating Procedures: Sanitasyon/Sağlıklı Standart/Normal Çalışma Prosedürleri

ST-M-CPFSK > Space-time Modulation#Continuous-phase frequency-shift keying: Boşluk zamanlı Modülasyon-Sürekli faz frekans kaydırma anahtarlama.

ST > Space-time: Boşluk zamanı

STC > Sound Transmission Class: Ses/müzik İletim Sınıfı

SWR > Standing Wave Ratio: Duran Dalga Oran. Bir verici sisteminde, koaksiyel kablo gibi bir iletim hattı (transmission line) üzerindeki elektromanyetik dalganın antene doğru akış düzensizliğinin matematiksel bir ifadesidir. Genellikle SWR, maksimum radyo frekansı (RF) voltajının hat boyunca minimum RF voltajına oranı olarak tanımlanır.

Safety Distance (seyfti distans): (T.K. ECM Yönt.) Telekomünikasyon cihazlarından yayılan elektromanyetik dalganın çevre ve insan sağlığı üzerinde meydana getirebileceği etkileri minimuma indirmek amacıyla belirlenen elektromanyetik alan şiddeti limit değerlerinin aşılmadığı mesafeyi ifade eder.

Satellite (sadılayt): Uydu.

Satellite Receiver (sadılayt resivir): Uydu Alıcısı. LNB'den gelen birinci ara frekans işaretinden ses ve resim işaretlerini elde eden cihaz.

Scanning (skenin): Tarama.

Scrambling: Karıştırma. TV yayınlarının izinsiz kişilerce alınmaması için şifreli olarak karıştırılması. Bu şekildeki yayınları alabilmek için özel kodçözücü devreler kullanmak gerekir.

Screening Factor: Ekranlama Faktörü. Bir kutunun veya koaksiyel kablonun sızdırma veya ekranlama faktörü. Normal TV dağıtım sistemlerinde bu faktör en az 60 dB, Kablo-TV sistemlerinde ise en az 70 dB olmalıdır.

Shunt (şant): Türkçe'ye şönt olarak geçmiştir. Bir devredeki elektrik akımını ölçmek için düşük değerli direnç ya da devreye denir.

Sıkıştırılmış Ev Sinema Ses Formatları: AAC (Advanced Audio Coding / Gelişmiş Ses Kodlama), AC3 (Audio Coding 3 / Ses Kodlama 3), DD (Dolby Digital), DTS (Digital Theater System / Sayısal Sinema Sistemi, Opus.

Skew: Çevirme. Bir uydudan diğerine geçildiğinde feedhron'un polarizasyonunda yapılması

gereken ayarlama.

Sporadic E / SpE / Es: Atmosferik gazların alışılmadık şekilde iyonize edilmesiyle özellikli bulutların radyo (VHF) sinyallerini sektirme şekliyle iyonosferin özelliklerini kullanan olağandışı bir radyo iletişim şeklidir.

Splitter: Ayırıcı. Dağıtıcı. Bir işareti iki veya daha fazla yere dağıtmak için kullanılan alet veya sistem.

Square (Quad) Loop Antenna (*Skver Lup Entena*): Kare (dört köşeli) döngü antenin ham 120 (117) ohm olup, 0.99 dBd veya 3.14 dBi kazançlıdır. Kare şeklinde kapalı devre tam dalga ve genelde tel antene 1:2 balun, yatay kullanımda (horizontal polarisation) iki köşe ortasından, dikey kullanımda (vertical polarisation) alt veya üst köşeden bağlanarak beslenir.

Square loop anten boyu hesaplaması: $(300 \div \text{MHz}) \times 1.02 = \text{Anten Boyu}$

40m için Square Loop Ant.Hesaplaması: $(300 \div 7.100) \times 1.02 = 43,10 \text{ m}$

Standart: Uygulama, imalat, üretim vb. için yasal düzenlemelerde yer alan, formüller ile fiziki, biyolojik, kimyasal vb. belirli ölçüler, boyutlara, vb. denir.

Subcarrier: Alt Taşıyıcı. Daha yüksek frekanslı başka bir taşıyıcıyı modüle eden ikinci taşıyıcı. Örnek olarak; 4.43 MHz'lik renk alt taşıyıcısı ve 5.5 MHz'lik ses alt taşıyıcısı resim taşıyıcısını tekrar modüle ederler.

Submaster (*sabmastı*): Ana yardımcı.

Amatör radyo alanında antenden atılamayan ve geri dönen RF olarak bilinir.

Switching (*sviçing*): Anahtarlama. Anahtarlama ceryan açma-verme. Atahtarlama devre-bağlama.

Symmetric (*Simetrik*): Eş, bakışımli, eşit, mütenazır, düzenli, simetrik.

Symmetrical (*Simetrikil*): Eşitlik, bakışık dengeli, simetrikli.

T

T-DAB > Terrestrial Digital Audio Broadcasting: Karasal sayısal ses, müzik, yayını.

T-DMB > Terrestrial Digital Multimedia Broadcasting: Karasal Sayısal Multimedya-Çokluortam Yayını. Avrupa Eureka 147 DAB standardından Kore'de geliştirilmiş bir Mobil TV teknolojisidir.

TADIL > Tactical Data Information Link: Taktik Veri Bilgi Bağlantısı.

TADIL > Tactical Digital Information Link: Taktik Sayısal Bilgi Bağlantısı. Amerika Birleşik Devletleri ve müttefikleri arasındaki sayısal bilgi alışverişini ifade eder. Sayısal veri iletişimi ve paylaşımı Birleşik Devletler Donanması ve NATO içerisinde TADIL-J veya Link-16, 6 NATO ülkesinin yeni geliştirdiği ise Link 22 olarak adlandırılır.

TADIL-A > Tactical Digital Information-A / Link-11A: Taktik Sayısal Bilgi Bağlantısı-A / Link-11 (Link-11A). HF/UHF.

TADIL-B > Tactical Digital Information-B / Link-11B: Taktik Sayısal Bilgi Bağlantısı-B / Link-11B.

TADIL-C > Tactical Digital Information Link-C: Taktik Sayısal Bilgi Bağlantısı-C. Link 4A. UHF

TADIL-J > Tactical Digital Information-J / Link-16: Taktik Dijital Bilgi Bağlantısı-J. Link 16. UHF/Spread. ABD Silahlı Kuvvetleri ve NSA tarafından kullanıldığını ifade eder.

TADIL-J > Tactical Digital Information Link-J: Taktik Dijital Bilgi Bağlantısı-J. Link 22. HF/UHF Spread. ABD Silahlı Kuvvetleri ve NSA tarafından kullanıldığını ifade eder.

TBC > Time Base Corrector: Zaman tabanı düzelticisi.

TBW > Transmit Bandwidth: İletim/Gönderim Band Genişliği.

TCAM > Telecommunication Convenient Appreciate and Monetary Committee: Telekomünikasyon Uygunluk Değerlendirme ve Piyasa Gözetimi Komitesi

TCP > Transmission Control Protocol: İletim Kontrol Protokolü

TCP/IP > Transmission Control Protocol/Internet Protocol: İletim Kontrol Protokolü / İnternet Protokolü. İnternet üzerindeki ağ cihazlarını birbirine bağlamak için kullanılan bir iletişim protokolleri paketidir. TCP / IP ayrıca özel bir ağda (intranet veya extranet) bir iletişim protokolü olarak da kullanılabilir.

TDD > Time Division Duplexing: Zaman Bölmeli İkileme.

TDM > Time-division multiplexing: Zaman bölmeli çoklama

TDMA > Time-Division Multiple Access: Zaman Bölmeli/Bölümlü Çoklu Erişim.

TDS > Tactical Data Systems: Taktik Veri Sistemleri

TIFF > Tagged Image File Format: Etiketli Resim Dosyası Biçimi. Masaüstü yayıncılıkta kullanılan grafik formatı.

TİM: Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü, Telsiz İşletme Müdürlüğü.

TNC: Terminal Node Controller / Terminal Düğüm Kontrolörü

TRRS > Transportable Regional Remote Station: Bölge Uzaktan Kumandalı Seyyar Monitör/İzleme İstasyonu.

TRX > TXXR > Transceiver (Trensivir) [Transmitter (*Transmidir*) TX+RX Receiver (*Risivir*)]: Alıcı verici telsiz cihazı. Uluslararası haberleşme ve Amatör Telsizcilik kapsamında Radyo.TTSC > **Telecom Testing and Security Certification:** Telekom Test ve Güvenlik Sertifikasyonu.

TX > Transmitter: Verici / Gönderici. RF gönderen telsiz cihazı.

TV ekranı sayı ve harflerin ifadeleri:

- 1920x1080: Yatay 1920 piksel (pixel), dikey 1080 piksel (görüntü noktası) olduğunu,
- 4:3: 4 yatay, 3 dikey en-boy oranını veya 16:9; 16 yatay, 9 dikey en-boy oranını,
- XXXXx1080p30: 1080, herhangi bir dikey çizgide bulunan piksel sayısını, "p" harfi (progressive) ise ilerleyen taramayı, 30 ise saniyeyenilenen kare sayısını ifade eder.

TVRO > TV Receive Only > Television receive-only: Sadece alıcısı bulunan uydu yer istasyonu.

TWELP > Tri-Wave Excited Linear Prediction: Üç Dalga Uyarmalı Doğrusal Öngörü/Tahmin. Üç dalga yüksek kaliteli doğal ses.

TWR > Air Traffic Control Tower: APP kontrolörünün yaklaşma sırasına koyduğu ve hava beydanına belirli mesafedeki uçaklarla iniş için kulenin haberleşme yapmasıdır.

Talkback: Telefon cihazlarında tuş veya menü işlev açıklayıcısı.

Tap (tâp): Yan çıkışlı musluk. TV dağıtım hatlarında kullanılan ayırıcı (yan çıkış) eleman.

Telsiz: (T.D.K. isim) Türlerine göre belirli bir kapsama alanı içinde belirli kişilerin iletişimini sağlayan, elektromanyetik dalgalar yardımıyla çalışan araç.

Telsiz bağlantısı: (T.D.K. isim) İki telsiz arasında kurulan haberleşme bağlantısı.

Telsiz telefon: (T.D.K. isim) Elektromanyetik dalgalar yardımıyla çalışan telefon.

Telsiz telgraf: (T.D.K. isim) Elektromanyetik dalgalar yardımıyla çalışan telgraf.

Threshold: Eşik seviyesi. Alınabilecek en küçük işaret seviyesi.

Transceiver (Trensivir) > TX+RX Receiver (Risivir)] >TXXR > TRX [Transmitter (*Transmidir*): Alıcı Verici, Telsiz. Amatör Telsizcilik kapsamında Radyo.

Transformation (trenzformeyşin): Dönüşüm, dönüştürme, çevirme.

Transformer (trenzformı): Çevirici, dönüştürücü, transformatör, trafo. Aynı frekansta fakat yoğunluğu veya gerilimi genellikle farklı olan bir veya birçok değişik akım sistemini değişik bir akım sistemine dönüştüren elektromanyetik indükleçli statik aygıt.

Transmission (trenzmişin): İletme, aktarma.

Transmission Line (trenzmişin layn): İletme/iletim hattı, taşıma hattı. Telsiz/Radyo ile anten arasında olup, elektromanyetik dalgaları iletmek için tasarlanmış özel bir kablolarına denir. Genelde coaxial cable/eş merkezli 50 ohm ya da çift hat 300 ohm veya benzeri frekans iletim kablolarına denir.

Transponder (dispandır): Uyduda bulunan ve alıcı, frekans çevirici ve vericiden meydana gelen mikrodalga tekrarlayıcı.

Trap (trâp): Tuzak. Sadece belli bir frekansı geçirmek, ya da belirli frekansın geçişine engel olmak için kullanılan pasif elektronik elemanlı birleşik devre. Sadece bobin veya bobin+kondansatör, bobin+kondansatör+direnç elektronik bileşenlerden oluşabilir.

Troposphere

Tropospheric Ducting (Troposferik Daktin): Troposferik Kanal / **Tropospheric Hose Transmission (Troposferik Hous Trensmişin):** Troposferik Hortum İletimi. Atmosferin troposfer

katmanında kararlı, antisiklonik hava koşullarında meydana gelme eğiliminde olan bir tür radyo yayılımıdır. Bu yayılma yönteminde, sinyal normal düşüş yerine atmosferdeki sıcaklıkta bir artışla karşılaştığında (sıcaklığın tersine çevrilmesi olarak bilinir), oradaki atmosferin daha yüksek kırılma indisi sinyalin bükülmesine neden olur.

Tropospheric Propagation (*Troposferik Prapegeyşin*): Troposferik Yayılma.

Tümevarım (*Sortimes*): Tekil olandan, özel olandan, genel olana giden, tek tek olgulardan, genel önermelere varan yöntem...

U

UBA > **Union of Belgian Amateur** > **Royal Union of Belgian Amateur Radio**: Belçika Amatör Birliği, Belçika Amatör Radyo Kraliyet Birliği.

UHF > **Ultra High Frequency**: 300-3000 MHz arası Çok Yüksek Frekans bandıdır.

UDP > **User Datagram Protocol**: Kullanıcı Veri Birimi Protokolü. UDP internetteki uygulamalar arasında düşük gecikmeli ve kayıplara toleranslı bağlantılar kurmak için kullanılan TCP'ye alternatif bir iletişim protokolüdür.

UHD > **Ultra HD** > **Ultra High Definition**: Ultra Yüksek Çözünürlük. UHD ekranlar 2160p olarak da adlandırılır. Yatay 3840 x 2160 dikey olmak üzere 8MP (8.294.400 toplam) piksel (nokta ışımaya) çözünürlüğe sahiptir. (**960 x 4 = 3840** > 4K olarak ta adlandırılır.)

UHDTV > **Ultra High Definition Television**: Ulktra Yüksek Çözünürlüklü TV ekranı ve monitör. FDTV'nin yerini almaya başlayan UHDTV'ler daha yeni bir teknoloji ve daha yüksek yatay 3840 x 2160 dikey (toplam 8.294.400) piksel (nokta ışımaya) çözünürlüğe sahiptir. (**960 x 4 = 3840** > 4K TV olarak ta adlandırılır.)

UMTS > **Universal Mobile Telecommunications System**: Evrensel Mobil Telekomünikasyon Sistemi

UN > **United Nations** (*yunaydıl neyşin*): Birleşmiş Milletler

Upconverter (*apkinvırdır*): Üst Çevirici. Frekansı daha yüksek bir değere çeviren.

Uplink (*aplink*): Yeryüzünden uduya yapılan elektromanyetik yayın.

UPS > **Uninterruptible Power Supply**: Kesintisiz Güç Kaynağı.

URL > **Uniform Resource Locator**: Tekdüzen Kaynak Bulucu: İnternette bir kaynağa rastgelen ve tarayıcılarının adres kutusunda gösterilen standart bir format parametresidir.

Ultraviyole (*altraviyol*): Ultraviyole (UV) veya morötesi; dalga boyu görünür ışıktan kısa, ancak X-ışınlarından uzun olan bir elektromanyetik radyasyon şeklidir. Doğal olarak güneş ışığında bulunur ve DNA'ya zarar verir. Dalga boyu 100 ila 400 nm (nanometre) olup güneşten çıkan toplam elektromanyetik radyasyonun yaklaşık %10'unu oluşturur.

Usage (*yuzıc*): Kullanış, kullanma, kullanım, kullanış.

V

VCM > **Variable Coding and Modulation**: Değişken Kodlama ve Modülasyon.

VFO > **Variable-Frequency Oscillator**: Değişken Frekanslı Osilatör. Telsiz cihazında cihazın hafızasına bağlı kalmadan, ekrandaki frekansı manuel olarak ayarlamanıza olanak tanıyan salıngaç, tambur (osilatör) sistemini ifade eder. (Main Dial)

VDA: Video Distribution Amplifier / Video dağıtım kuvvetlendiricisi.

VDR: Video Disk Recorder / Disk'e görüntü-ses kayıt eden cihaz.

Verici Anten: Transmisyon (iletişim) hattından gelen elektromanyetik dalgaları atmosfere ya da boşluğa yayan alet veya aparata denir.

VHF > **Very High Frequency**: Çok Yüksek Frekanslar. 30-300 MHz aralığını kapsayan frekans bölgesi.

VHS > **Video Home System**: Ev Görüntü Sistemi. Genellikle evlerde kullanılan video format sistemidir.

VoIP > **Voice over Internet Protocol**: İnternet Protokolü Üzerinden Ses İletimi.

VOX > **Voice Activated Transmit**: Sesle Aktifleşen Gönderim.

VPN > **Virtual Private Network**: Sanal Özel Ağ. Bir bilgisayar ile internet arasında güvenli bir bağlantı oluşmasıdır.

VSAT > **Very Small Aperture Terminal**: Çok Küçük Çaplı Terminal

VSELP > Vector Sum Excited Linear Prediction: (Wikipedia) Vektör Toplamı Uyarılmış Doğrusal Tahmin: Çeşitli hücresel standartlarda kullanılan bir konuşma kodlama yöntemidir. VSELP algoritması, bir sentezle analiz kodlama tekniğidir ve CELP olarak bilinen konuşma kodlama algoritmaları sınıfına aittir

VSWR > Voltage Standing Wave Ratio: Gerilim Duran Dalga Oranı: Bir hat veya devrede yansımalar yüzünden meydana gelen duran dalgaların en yüksek gerilim değeri ile en alçak değeri arasındaki oran.

VTR > Video Tape Recorder: Kayıt özelliği olan video cihazı.

Volt: (T.D.K.) (isim Fransızca) Elektromotor gücün veya gerilimin birimi.

Voltage (Volteyc) : Gerilim, voltaj.

Vorbis: Vorbis audio format: Açık standartlara dayanan ve özgür yazılım olarak geliştirilen bir ses verisi sıkıştırma yöntemidir. Windows, GNU/Linux ve UNIX uyumlu pek çok sistemde müzik verisini sıkıştırarak kaydetmek ve açmak için gerekli yapıyı kapsar. Dosya uzantısı: .ogg

W

W7W: Pulse, two or more modes used, Two or more digital channels, Multiple formats of data transmitted: Darbe ve kullanılan iki veya daha fazla modülasyon, İki veya daha fazla dijital kanal, İletilen Çoklu Veri Formatları.

Emisyon tanımı: 6K25W7W (D-STAR Voice+Data.)

W7X: Two or more undefined modulations, more than one channel containing digital information, undefined type of information: İki veya daha fazla tanımsız modülasyon, Sayısal bilgi içeren birden fazla kanal, Tanımsız bilgi türü.

Emisyon tanımı: 10M0W7X, FCC tarafından ABD'de 3650-3700 MHz aralığında sabit istasyonlarla deneysel/test ses-müzik yayını için radyo istasyon yapımı izini ve lisanlı verilmiştir.

WARC-79 > The World Administrative Radio Conference 1979 24 September - 6 December 1979, Geneva, Switzerland: İsviçre'nin Cenevre kentinde 1979 yılında, 24 Eylül - 6 Aralık'ta yapılan Dünya İdari Radyo Konferansı. Amateur telsizcilik dünyasına 30m, 17m, 12m bandların tahsis kararı alınmıştır.

WAV > Waveform Audio File Format: Başlangıçta IBM ve Microsoft'un küçük ses kayıtlarını bilgisayarda depolamak ve çalmak için geliştirdiği, sonrasında ise kayıpsız olduğu için müzik sektörü tarafından özellikle CD üretiminde çok kullanılan bir ses dosya standardıdır. Sıkıştırma içermediği için taşınır belleklerde çok kullanılmamaktadır. Dosya Uzantısı: **.wav**

WG FM > CEPT ECC Working Group Frequency Management: Radyo spektrumunun yönetimi için stratejiler, planlar ve uygulama tavsiyeleri geliştirmekten sorumlu CEPT ECC Frekans Yönetimi Çalışma Grubu.

WiDEN > Wideband Integrated Digital Enhanced Network: Geniş Bantlı Tümlşik Dijital Gelişmiş Ağ. (800 MHz, 900 MHz ve 1.5 GHz bantlarında çalışan Motorola GSM iDEN'in 4 katı band genişliği sunan ve Nextel ağı ile kullanılan gelişmiş teknolojisidir.

Wi-Fi > IEEE 802.11x standartlarını ifade eden tescilli bir terimdir. Kablosuz yüksek hızlı internet erişimi sağlamak için radyo dalgalarını kullanan bir kablosuz ağ teknolojisidir.

WMA > Windows Media Audio: Microsoft tarafından geliştirilen kayıplı sayısal ses, müzik sıkıştırma ve açma (codec) uygulamasıdır. Dosya uzantısı: **.wma**

WMA Lossless: Windows Media Audio Lossless: Birçok stereo ve 5.1 audio codec ile rekabet edebilecek kayıpsız bir audio codec bileşenidir. Ses-müzik sinyalleri VBR kullanılarak arşivleme amacıyla orijinalden kalite kaybı olmadan sıkıştırılır. Dosya uzantısı: **.wma**

WQHD > Wide Quad High Definition: Geniş Dörtlü Yüksek Çözünürlük. Bakınız: QHD.

WRC > World Radiocommunication Conference: Dünya Radyoiletişim Konferansı

WRC-07: World Radiocommunication Conference 2007, 22 October - 16 November 2007, Geneva, Switzerland: İsviçre'nin Cenevre kentinde 2007 yılında, 22 Ekim-16 Kasım arasında yapılan ITU Dünya Radyoiletişim Konferansı. Amatör telsizcilik dünyasına 2200m bandın tahsis kararı alınmıştır.

WRC-12: World Radiocommunication Conference 2012, Geneva, Switzerland, 23 January-17 February 2012: İsviçre'nin Cenevre kentinde 2012 yılında, 23 Ocak-16 Şubat arasında

yapılan ITU Dünya Radyoiletişim Konferansı. **Amatör telsizcilik dünyasına 60m bandın tahsis kararı alınmıştır.**

WRC-15: World Radiocommunication Conference 2015, Geneva, Switzerland, 2-27 November 2015: İsviçre'nin Cenevre kentinde 2015 yılında, 2-27 Kasım'da yapılan ITU Dünya Radyoiletişim Konferansı.

WRC-19 > World Radiocommunication Conference 2019, Sharm el-Sheikh (South Sinai), Egypt, 28 October to 22 November 2019: Mısır'ın (Güney Sina) Sharm el-Sheikh kentinde 28 Ekim-22 Kasım rasında yapılan ITU Dünya Radyoiletişim Konferansı.

WSPR > Weak Signal Propagation Reporter: Zayıf Sinyal Yayılım Raportörü

WUXGA > Widescreen Ultra Extended Graphics Array: Geniş ekran görüntü sistemidir. Grafik Dizisi: 1920x1080p 16:9 veya 1920x1200p 16:10 ekran çözünürlüğünü, yenilemeyi (ilerleyici tarama) ve en-boy oranını ifade eder.

WWV: Fort Collins, Colorado bulunan ve NIST tarafından işletilen, sürekli zamanlı sinyal yayınlarıyla Birleşik Devletler resmi frekans standartlarını oluşturmak için kullanılan bir kısa dalga radyo istasyonudur.

WWVH: Hawaii bulunan ve NIST tarafından işletilen, sürekli zamanlı sinyal yayınlarıyla Birleşik Devletler resmi frekans standartlarını oluşturmak için kullanılan bir kısa dalga radyo istasyonudur.

Wideband (waydbend): Geniş band, geniş frekans bandı.

X

X7E > Unknown/Undefined modulation, Two channels digitally modulated, Sound broadcasting: Emission Designators tanımlanmalarında olmayan modülasyon tipi, Sayısal modülasyonlu iki kanal (stereo), Ses, müzik (audio broadcast) yayını.

9K00X7EXF LF	DRM Emission Designations
9K00X7EXF MF Radio	DRM Emission Designations
10K00X7EXF HF Radio	Republika Hrvatska
1M54X7EXF VHF Band-III	DAB, T-DAB Emission Designation COFDM (ITU-R)
1M54X7EXF L Band	DAB Emission Designation COFDM (ITU-R)

X7F > Unknown/Undefined modulation, Two channels digitally modulated, TV broadcasting: Emission Designators tanımlanmalarında olmayan modülasyon tipi, İki sayısal modülasyonlu kanal, TV yayını.

7M00X7FXF Band III	DTV, DTT, DVB-T2 (COFDM) (ITU-R)
8M00X7FXF Band IV	DTV
8M00X7FXF Band V	DTV

X7W > Unknown/Undefined modulation, two or more digital channels, multiple formats of data transmitted: Emission Designators tanımlanmalarında olmayan modülasyon tipi, İki veya daha fazla sayısal kanal, Birden fazla veri formatı iletimi.

X7WXF	T-DMB	Mobil TV	COFDM
5M00X7W	ISDB	Japan Broadcasting	OFDM
7M00X7W			
10M0X7W			
20M0X7W	ISDB	Japan Broadcasting	
X7WXF	ISDB-T/Multimedia system F		
X7WXF	DTMB	TV	

Emisyon tanımlaması: 2345-2360 MHz'de 5M00X7W, 2500-2570 MHz ve 2620-2690 MHz'de 20M0X7W emisyonunda, FCC tarafından ABD'de deneysel/test ses-müzik yayını için mobil radyo istasyonu yapımı izni ve lisanlı verilmiştir.

X7X > Unknown/Undefined modulation, more than one channel containing digital information, undefined type of information: Emission Designators tanımlanmalarında olmayan modülasyon tipi, İki veya daha fazla sayısal kanal, Bilgi türü tanımlanmalarında yer almayan iletim olsa da, ses ve ses-müzik (audio broadcast) yayını olarak kullanıldığı bilinmektedir.

3M50X7X	SHF Band	Digital-Stereo Sound Broadcast
---------	----------	--------------------------------

5M00X7X
10M0X7X

UHF, SHF Band
UHF, SHF Band

Digital-Stereo Sound Broadcast
Digital-Stereo Sound Broadcast

Y

Yagi-Uda Antenna: Yagi Anten. Düz bir taşıyıcı üzerine monte edilmiş dipol ile buna paralel pasif yansıtıcı ve yönlendirici elemanlardan oluşan anten. 1926 yılında, Japonya'da Tohoku İmparatorluk Üniversitesi'nde, Shintaro Uda ve Hidetsugu Yagi tarafından icat edilmiştir.

Yüksek Frekans: Bir saniyede 100 devirgenliğin üzerindeki frekans.

3-30 MHz > HF: High Frequency: Yüksek Frekans aralığıdır.

30-300 MHz > VHF: Very High Frequency Çok Yüksek Frekans aralığıdır.

300 MHz-3 GHz > UHF: Ultra High Frequency: Ultra Yüksek Frekans aralığıdır.

3-30 GHz > SHF: Super High Frequency: Süper Yüksek Frekans aralığıdır.

30-300 GHz > EHF: Extremely High Frequency: Son Derece Yüksek Frekans aralığıdır.

Z

Zahiri Direnç: (Sortimes) 1-) Dirençten farklı olarak, kapasitörlerin ve indüktörlerin alternatif akım altında gösterdikleri direnç. Bu tip devreler için: (toplam direnç)² = (direnç)² + [(endüktif reaktans) - (kapasitif reaktans)]²

2-) Frekansa bağlıdır, bu yüzden belli direnç, bobin, kondansatör değerleri için belli direnç vardır ve direncin en düşük olduğu zaman bilmemne rezonansı olur. (bkz: rlc) S.S.: SesliSözlük.

ELEKTRONİK SÖZLÜK

Elektronik Haberleşme ve Amatör Telsizcilik Ağırlıklı Elektronik Kısaltmalar-Kelimeler-Terimler

Düzenleyen Ramazan KURTÇU - [TA3DP](#) Telif Hakkı © 2026 V.1.05

* Yayınlama/Telif hakkı sadece <https://www.radyoamatorleri.com/> sitesinindir.

* Kısmen veya tamamen, kopyalanıp başka sitede veya neşriyat olarak yayımlanamaz.

* Kaynak gösterilmek veya link verilmek şartıyla yazı konusu ile ilgili alıntı yapılabilir.